

KANADSKO VLADO SESTAVLJAJO ZOPET LIBERALCI

Kljub temu, da zadnje kanadske volitve niso dale nobeni vladni absolutne večine, je liberalna stranka vendar izšla kot najmočnejša s 129 poslanci. Kosenrvativna stranka je dobila 95 poslancev, Social Credit 24 in Nova demokratska stranka 17. Od neodvisnih kandidatov in peščice komunistov, ki so kandidirali, ni bil nihče izvoljen. Nova demokratska stranka je imela sicer večji odstotek glasov kot Social Credit, toda zaradi razlik v številu volilcev v posrednih volilnih okrožjih in drugih podobnih okoliščin se to ni pokazalo v številu mandatov.

Rezultati so bili v glavnem, kakor so bili napovedani z izjemo, da večina ni pričakovala toliko nazadovanja Social Credit stranke, kateri so nekateri napovedovali celo 50 mandatov. Liberalna stranka je v glavnem osvojila meščanske glasove — ko smo po drugi svetovni vojni začeli begunci prihajata v Ontarijo, je bil Toronto strogo konservativni, tokrat pa jim ni uspelo izvoliti niti enega poslanca — konservativci pa so ponekod še povečali svojo večino v kmečkih volilnih okrožjih. Ker je bilo 1. 1961 v Kanadi ljudsko štetje, bo ena izmed nalog novega parlamenta, da ponovno razdeli volilna okrožja in zmanjša razlike med njimi. Če bodo liberalci zmogli ohraniti zvestobo mestnih volilcev, jim pri prihodnjih volitvah ne bo težko dobiti absolutne večine, ker bodo mestni okrajji dobili zaradi naraščanja mestnega prebivalstva večje število mandatov.

Ker je bila razlika med glasovi le prevelika, je podal vodja konservativne stranke, bivši ministrijski predsednik John Diefenbaker ostavko, čeprav bi imel pravico ostati na vladi, dokler se parlament ne sestane in mu ne odreče zaupnice. Novo vlado je sestavil mednarodno dobro poznani Lester B. Pearson, Nobelov nagradjenec, predsednik OZN, dvakrat kandidat za tajnika OZN (obkrat je doživel veto od Sovjetov) itd.

Novo vlado čakajo mnoge naloge — prejšnja vlada ni niti predložila parlamentu predračuna za preteklo leto! — in gotovo ne bo mogla izpolniti vseh volilnih obljub. Toda sestava vlade same, za katero je imel g. Pearson očitno več sposobnih kandidatov kot mest, in pa prvi ukrepi, med njimi zgodnje sklicanje parlamenta, kakor tudi pripravljenost vsaj dveh opozicijskih strank podpirati pozitivni program nove vlade, očitno večje sodelovanje državnih uslužbencev, ugodni odmevi v zajedstvu, itd. kažejo, da so pogoj za konstruktivno delo sorazmerno ugodni.

Nova vlada bo morala pokazati, da zna te ugodne značke dobro izkoristiti za dobrobit vseh državljanov in vsaj posredno tudi za celo človeško družbo.

SESTAVA LIBERALNE VLADE V KANADI

Nova vlada šteje 26 ministrov (dvoje novih ministerstev mora novi parlament šele odobriti).

Pet ministrov ima že skušnjaje, keker so bili ministri v prejšnjih liberalnih vladah.

Dvanajst jih je imelo višje službe kot državni uradniki in podobno.

Vlada ima trinajst pravnikov, toda nekateri so bili bolj aktivni v gospodarstvu in politiki kot pa pravi.

Štirje so poklicni gospodarstveniki (med njimi Walter Gordon, finančni minister, predsednik posebne državne komisije, ki je preučevala bodočnost kanadskega gospodarstva).

ČLOVEK NASPROTIJ

(Ob 20-letnici mučeniške smrti dr. Lamberta Ehrlicha)

Ivan Caserman S.J., Argentina

Ponatsinjeno iz revije OMNES JNUM z dovoljenjem avtorja.

Pokojni dr. L. Kuhar je označil prof. Ehrlicha, ki mu je bil — kot sam pravi v nekem pismu — koroški rojak, bogoslovni profesor in mentor, pozneje v Parizu pa sestanovalec in tovariš, in končno v Ljubljani svetovalec in veliki dobrotnik, na kratko takole: Bil je svetniški lik. Kot mnogi svetniki tudi on ni imel izključno astnosti, ki bi vsakogar privlačevala. Toda te človeške slabosti in "short comings" (deficit) se kar izgubljuje v velikem okviru vsenadnaravnega življenja: v veliki ljubezni in vdanosti do Boga. Zivel je v božjem vsemirju in to mu je bilo zadosti. Zadosti tudi Bogu, ki ne išče človeških priznanj za svoje svetnike. Lahko bi se o pokojnem pisalo mnogo, mnogo, saj to, kar je ostvarjal okrog sebe, mnogi vedo. Toda vsak bi ga rad utesnil v svoj okvir, v katerem ga je nekoč gledal: Korošec Korošca, znanstveniki znanstvenika, misijonarji misijonarja, akademiki dinamičnega organizatorja mladine itd. Vendar bi bili vsi ti okvirji zanj pretesni, ker zajamejo le eno ali drugo obliko, v kateri se je njegov nadnaravni duh, kakor je pač naneslo življenje, "učlovečeval", razodeval in "sproščeval".

Vsi ti mali okvirki so le drobšč v velikem okvirju njegove ljubezni in vdanosti do Boga. Težko ga bo zajeti vsega, takšnega, kot je v resnici bil: velik, na katerem koli področju uma in srca se je pojavil. Le v vseobjemajočem okvirju njegovega duhovniškega poklica, ki je popolna služba Bogu in njegovim postavam med ljudmi, nam postane Ehrlich razumljiv. Kdor bi ga skušal pokazati drugače, bi bila njegova podoba nična in v marsičem nerazumljiva. Le v okvirju sacerdos-servus Dei, kar edino je vedno hotel biti z vsemi posledicami te službe, ga bomo videli kristalno jasnega, pa naj ga gledamo od katere koli njegovih "strani", ki jih je kazal v svojem tako vsestranskem in vedno ognjevitem življenju.

Pod tem kotom nam postane dr. Ehrlich razumljiv tudi kot človek nasprotij. Zgodovinar p. Pavel Dudon je karakteriziral sv. Ignacija Lojolskega: Bil je psiholog, ki je poznal ljudi; opazovalec, ki je poznal svoj čas; mislec, ki je poznal Boga. Strasten — pa vedno v oblasti samega sebe; neudljivo podjeten — pa potrepljiv brez primere; prijateljsko zaupljiv — pa previdno rezerviran; plemenito eleganten v svojem nastopu — pa čudovito skromen in ponižen; do skrajnosti popustljiv — pa trdo neodjelen; z eno besedo: človek nasprotij. Toda prav zaradi tega preseneča in obvladuje svojo okolico. Niti ljudje niti stvari se mu ne morejo upirati; slepo mu sle. Predvsem pa je imel moč neopogljivega značaja in brezmejne velikodušnosti in ljubezni do Kristusa, ki je zvrhoma napolnil to veliko srce, močno srce, ter ga zato usposobil za delo in trpljenje brez mere in mej.

Po verski pripadnosti je 12 katoličanov in 14 protestantov.

Deset jih ima francosko-kanadski izvor.

Province so zastopane s po enim ministrom: Newfoundland, Nova Scotia, Prince Edward Island, New Brunswick, Manitoba in Alberta; dva sta iz British Columbij, osem iz Quebeca in deset iz Ontarija.

In prav v tem svetniku je našel dr. Ehrlich svoj vzor, kateremu se je tako zelo približal. (Ni čudno, da je hotel stopiti v vrste njegovih sinov, katerih življenje in delo je poblizje spoznal že za časa svojih študij v Innsbrucku.) Izpeljimo primeru:

Profesor Ehrlich je bil psiholog, ki je poznal ljudi. Sam škof dr. Gregorij Rožman je priznal v zasebnem pogovoru, da je bil dr. Ehrlich naravnost mojster v prijaznosti. Kakor je bil sila previden v svojih izjavah o drugih, pa je znal iz drugih s prijaznimi vprašanji dobiti prav zaupne odgovore. Posebno mlada duša se mu je kmalu brez pridržka odkrila. Ze kot stolni kaplan v Celovcu je zbiral okrog sebe na zasebnem stanovanju in med počitnicami na planinah slovenske dijakke ter bogoslovce; z dobroto in ognjevito besedo jih je vse prižele nase. Studentje, ki so pozneje prihajali v stik s profesorjem, se niso mogli od prvega srečanja odtegniti njegovi duhovni moči: Kjer koli sem bil skupaj, zatrjuje eden izmed njih, povsod sem se čutil majhnega, slabega, ko sem se primerjal z njim. Rad bi postal njemu podoben. Neko svetniško izžarevanje nas je kot očičevalo in dvigalo. Nismo sicer slepo dreveli za njim, bili smo pač že zreli akademiki, tudi do njega smo se postavljali na kritično stališče; vendar njegova osebnost nam je bila vedno sveta. Čeprav smo ohranjali do učnega profesorja spoštljivo razdaljo, jo je znal on s svojim plemenitim čutom premostiti, da smo mu zaupali; njegova avtoriteta nas ni napravljala negotove in zmedene. — Drugi fant je hotel poznati tega duhovnika, o katerem je od njegovih nasprotnikov toliko slabega slišal, pa mu je nekdo iz profesorjevega ožjega kroga rekel: Pridi in poglej! Ob prvem srečanju sem bil njegov in sem še. — Zopet drug dijak pripoveduje: Nisem poznal prof. Ehrlicha, še po imenu zelo malo; iz gole radovednosti smo šli na predavanje v dvorano Zadrudne zveze v Mariboru. Zelo globok vtis je napravil name njegov nastop, ves dostojanstven in osvajalen. Ko je stopil na oder smo ga vsi navzoči z navdušenim plaskanjem pozdravili. Ponižno se je opravičil, da je zaradi zamude vlaka prišel prepozno (šlo je le za nekaj minut), kar nam ga je naredilo še bolj simpatičnega. — Njegov psihološki talent so priznavali tudi nasprotniki. Tako je zapisalo podtalno akademsko glasilo "Rdeči signali": "V Akademski zvezi je večina akademikov prepričana, da je treba čimprej prekiniti vse zveze z reakcijo, ki je popolnoma v rokah kapitalistov okrog Ljudske posojilnice, Gospodarske zveze in Zadrudne gospodarske banke itd. Toda ko pride neka stvar do odločilnega glasovanja, naenkrat vstane neki diplomat in debato spravi na slepi tir." — Svoje akademike je vabil k sv. maši s tem, da jih je malo pred pol osmo uro obiskoval po sobah, zdaj enega zdaj drugega; omenjal je kakšno zanimivost iz liturgije onega dne, se zanimal za kakšno osebno okolnost študentovo, dokler mu ni ta nekega dne sledil v hišno kapelo. Znal je porabiti pravi trenutek, upoštevati nagajenje vsakogar, napeljati vodo na pravi mlin, da mu je bilo nemogoče reči: ne. — Je pač poznal ljudi z njihovimi vrtilinami in slabostmi.

Dr. Ehrlich je bil opazovalec, ki je poznal svoj čas. Njegov čas (rojen je bil 18. 9. 1878 in umorjen 26. 5. 1942) pada v razdobje

dveh svetovnih spopadov, ko je slovenski narod zorel in dozorel ob idejni in krvavi borbi za svojo kulturno, versko, nacionalno in politično samostojnost. Biti voditelj sredi idejnih vrtincev od površinskega liberalizma pa do vse globine človekove razkrajočega komunizma, spretno zaobratičati krmilo sredi vedno se spreminjajočih struj je mogoče samo onemu, ki zna "izmeriti dajo in nebeško stran". In tak je bil Ehrlich. Vedno je bil v neposrednem stiku z življenjem. Ze zibelka mu ni tekla v kakšni zakotni gorski vasi, ampak prav na razvoju med Crnim in Jadranskim morjem, na stikališču slovenske, germanske in rimske rase; prav tam, kjer železniška proga Dunaj—Rim križa starodavno cesto skozi Kanalsko dolino, v Zabnicah; povrh se v gostilni in pošti, kjer so se ustajali vozniki, popotniki in romarji. Studijska leta so mu potekala v pomnem Celovcu, potem v Innsbrucku, Rimu, Parizu in Londonu; dovolj prilike za mladega duhovnika, da pride v stik z vsemi najnovejšimi tokovi življenja. Od tuda njegova univerzalnost, ki se je tako dvigala nad našo vsako omejenostjo. Ne le da je razumel svoj čas, ampak je šel pred njim: Kako fantastične so se nam zdele njegove ideje o Bloku srednjeevropskih držav, ki danes postajajo meso in kri; kako prevelikodušne njegove misijonske akcije za nas, ki smo videli le naše male probleme; in vendar je bila to zadnja prilika, ko se povsod že zapirajo vrata tujcu-misijonarju. Ker je razumel svoj čas, se ni zabubil med svoje knjige kot znanstvenik, ampak je bil ves z mladino; potem pa povsod, kjer je bilo treba reševati: služkinje, ubočni na Gradu in na Glajevci ... Vse je v njem živele, da so iskre načrtov, domislic, akcij kar letele na vse strani. Neki moderni pisatelj pravi, da vidi največjo težavo za duhovno prenovitev naših časov prav v tem, da ljudje že ne teže po čem veljem. Sredi vsesplošne mehanizacije vrši vsak pač svojo "dolžnost" — mehanično. Dr. Ehrlich pa je odvrnil vsako meščansko lagodje, sredi katerega je zrastle in bil vzgojen in mu ga je njegov stan univerzitetnega profesorja kar vsiljeval, in postal garač med garači, ker je poznal stisko časa.

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

V DACHAUU — KARME- LIČANSKI SAMOSTAN

28. aprila so položili v Dachau temeljni kamen za karmeličanski samostan na prostoru, kjer je bilo nacistično koncentracijsko taborišče. Slovenosti za 18. obletnico osvoboditve jetnikov je opravil pomožni škof za Muenchen in Freising prevz. Johannes Baptista Neuhaesler, ki je bil sam jetnik v taborišču.

Namen samostana bo zadoščevati za umor nad 30.000 oseb, med njimi 1.034 duhovnikov, ki so jih pobili nacisti.

dveh svetovnih spopadov, ko je slovenski narod zorel in dozorel ob idejni in krvavi borbi za svojo kulturno, versko, nacionalno in politično samostojnost. Biti voditelj sredi idejnih vrtincev od površinskega liberalizma pa do vse globine človekove razkrajočega komunizma, spretno zaobratičati krmilo sredi vedno se spreminjajočih struj je mogoče samo onemu, ki zna "izmeriti dajo in nebeško stran". In tak je bil Ehrlich. Vedno je bil v neposrednem stiku z življenjem. Ze zibelka mu ni tekla v kakšni zakotni gorski vasi, ampak prav na razvoju med Crnim in Jadranskim morjem, na stikališču slovenske, germanske in rimske rase; prav tam, kjer železniška proga Dunaj—Rim križa starodavno cesto skozi Kanalsko dolino, v Zabnicah; povrh se v gostilni in pošti, kjer so se ustajali vozniki, popotniki in romarji. Studijska leta so mu potekala v pomnem Celovcu, potem v Innsbrucku, Rimu, Parizu in Londonu; dovolj prilike za mladega duhovnika, da pride v stik z vsemi najnovejšimi tokovi življenja. Od tuda njegova univerzalnost, ki se je tako dvigala nad našo vsako omejenostjo. Ne le da je razumel svoj čas, ampak je šel pred njim: Kako fantastične so se nam zdele njegove ideje o Bloku srednjeevropskih držav, ki danes postajajo meso in kri; kako prevelikodušne njegove misijonske akcije za nas, ki smo videli le naše male probleme; in vendar je bila to zadnja prilika, ko se povsod že zapirajo vrata tujcu-misijonarju. Ker je razumel svoj čas, se ni zabubil med svoje knjige kot znanstvenik, ampak je bil ves z mladino; potem pa povsod, kjer je bilo treba reševati: služkinje, ubočni na Gradu in na Glajevci ... Vse je v njem živele, da so iskre načrtov, domislic, akcij kar letele na vse strani. Neki moderni pisatelj pravi, da vidi največjo težavo za duhovno prenovitev naših časov prav v tem, da ljudje že ne teže po čem veljem. Sredi vsesplošne mehanizacije vrši vsak pač svojo "dolžnost" — mehanično. Dr. Ehrlich pa je odvrnil vsako meščansko lagodje, sredi katerega je zrastle in bil vzgojen in mu ga je njegov stan univerzitetnega profesorja kar vsiljeval, in postal garač med garači, ker je poznal stisko časa.

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

Prof. Ehrlich je bil mislec, ki je poznal Boga. To ni bilo zgolj razumsko dojetje teologa, ampak, kar pravi sv. Ignacij: okusanje resnice po notranje (sentire ac gustare res interne), ko se duša v molitvi brez posebnih težav dvigne do dvogovora s svojim Bogom: Gustate et videte, quam suavis est Dominus. Zato je v njegovem dnevnem redu, tudi sredi največje zaposlenosti, molitvi odmerjenih kar šest ur. Pravzaprav se je trudil, da bi bil v stalnem stiku z Njim, ki mu je bil vse. Zato smo ga srečavali nekako zamišljenega, kot odstopnega, pa umirjenih korakov tudi sredi ljubljanskega cestnega direndaja. Preprosto pripoveduje njegova sošolka iz otroških let, Nana

DA JE NE IN NE JE DA

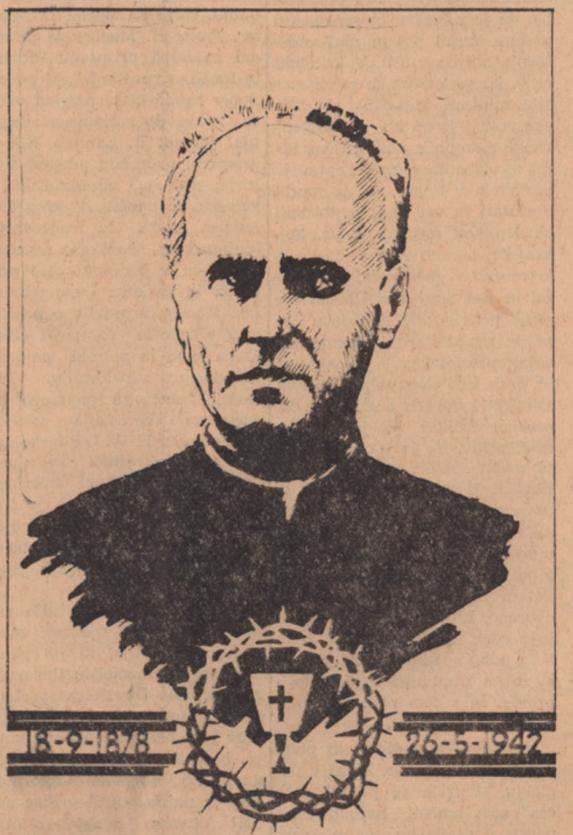
Fidel Castro je znova pokazal svojo dvoiličnost. Ko je bil prvič v New Yorku, je javno zanikal, da bi bil komunist—nekaj mesecev pozneje je v javnem govoru v Havani zatrjeval, da je bil komunist že od vsega začetka.

Pred nedavnim je pariški časnik "Le Monde" objavil razgovor s Castrom, v katerem je Fidel povedal, da Sovjeti niso pripeljali atomsko — orožje na Kubo, da bi jo branil pred napadom: "Ni bilo za zagotovitev naše obrambe" je dejal Castro, ampak "za utrditev socialističnega tabora na svetu". Ko je bil razgovor tiskan, je Castro zanikal, da bi bil točen. Zanimivo je bilo tudi to, da je bilo Castrovo zanikanje avtentičnosti razgovora objavljeno preje v Moskvi kot pa v Havani.

Andrejčić iz Bistre pri Rožu, o kar prirojeni pobožnosti malega Lamberta: V cerkvi se je počutil kot doma, odkar je še silno majhen postal ministrant. Bil je ljubljenec duhovnikov; prav tako so ga imeli radi drugi, saj je bil zmeraj vesel in vedno prepeval. Se ko je prišel iz Celovca kot študent na počitnice, smo ga slišali pobožno peti: Svet, svet svet...

Tak je bil prof. Ehrlich pravzaprav vse življenje: otroško pobožen. Kot tak poklekne na oder za Actiones nostras... pred predavanjem na teološki fakulteti (verjetno je posnel v Innsbrucku to precej splošno jezuitsko navado); kot tak se priporočuje čeli vrsti svetnikov in k temu navaja tudi druge; kot tak moli rožni venec bodisi s služkinjami, bodisi z akademiki, bodisi samcat na mirovni konferenci v Parizu. Sam moram priznati, da me je šele on že kot duhovnika naučil moliti rožni venec. Čeprav spada ta molitev med običajne in vsakodneвне za duhovnika že izza semeniških let, vendar se mi ni nič kaj priljubila; zdelo se mi je premalom "likirno", dolgočasna, preveč prepresta. Odkar pa sem videl prof. Ehrlicha pri kresu na Malem gradu v Kamniku o priliki večnednevnega zborovanja SDZ moliti ga sredi svojih študentov in je molitev v zboru objemala vse mestece, sem vzljudil sv. rožni venec; zgubil sem vse predsodke o njem: Kako naj bi bila "starokopitna" ta molitev, če je zmogla združiti toliko mladih src v slovesno izpoved svoje vere okrog učnega profesorja!

Drugič sem ga videl kot moža apostolske molitve na Višarjah, kjer so se nadaljevali Misijonski dnevi iz Bohinja. Bilo je o počitnicah 1928. Dr. Ehrlich je znal ves čas v okvir glavnega programa vnašati toliko originalnosti, da smo ga občudovali. Ena izmed teh je bila nočna adoracija. Vsake pol ure smo se vrstili po štirje skozi vso noč pred tabernakljem. Od 1 do pol 2 je bil z nami g. profesor. Po tih adoraciji je molil vrsto očenasev za velike zadeve naroda in sv. Cerkve. Tedaj sem šele videl, na kaj vse misli tih in skromni mož molitve. Glas se mu je tresel, ko je molil za odpadke slovenske duhovnike, za vsakega posebej po imenu en očenaš. Sredi nočne tišine in gorskih vršacev je žuborela naša prošnja in odmevala od sten romarske cerkve. Zame je bila ta točka vsega misijonskega tečaja najlepša. Ob Ehrlichu se je človek moral naučiti moliti: njegov zgled je zlasti mlado dušo osvojil, da si je vsaj zaželel tako moliti kot on. "Gospod, nauči nas moliti", je apostole zamikal Jezusov zgled. O sicer dobrem duhovniku se je izrazil neka mlada oseba: Zjutraj (pri maši) se mi zdi duhovnik, čez dan (v pisarni) urad-

† DR. LAMBERT EHRLICH

nik, zvečer (v družbi) pa pač kot vsi drugi ljudje. Nastop prof. Ehrlicha pa je bil vedno in povsod duhovniški. Neprestano je živel v nadnaravnem svetu, živel v stiku s svojim Bogom, katerega je poznal. Takega je tudi On poklical, neposredno po sv. maši med Gratiarum actio, v svoje veselje.

Dr. Ehrlich človek dejanj. Imenovano poznavanje ljudi Ehrlicha ni napravilo razočaranega, poznavanje sveta ne pesimista in poznavanje Boga ne odmaknjene samotarja. Da je mogel zavzeti tako posrečeno stališče do sočloveka, zlasti do mladih inteligentnih duš, izvira iz njegovega pravilnega pojmovanja vsobode. Vedel je, kot globoko razmišlja že imenovani p. P. Dudon, da človeška narava ostaja vedno podvržena zlu in da je v načrtu Previdnosti spoštovati to nevarno igro vsobode. — Tako srednješkoli dijak se z nekako lahkoto sledi osebni avtoriteti, dočim pa akademiki privlačuje predvsem spoštovanje vsobode, na katero je tako ljubosumen. — Isto pojmovanje ga je vzdržalo sredi trdih udarcev optimizma. Lepo trdi neki pisatelj: Pravijo, da je v našem času potrebna širina v mišljenju, edinstvo v urejanju in hitrost v izvrševanju. Te tri stvari niso novost. Vse so znak Kristusovega, evangelija. Sirina. Katera je večja od te: "Vse je vaše, vi pa Kristusovi" (1 Kor 3, 23)? Edinstvo: "Da bo Bog v vsem" (1 Kor 15, 28). Hitrost v izvrševanju: "Nihče, kdor položi roko na plug in se ozira nazaj, ni pripraven za božje kraljestvo" (Lk 9, 62). — Prav tako ga njegova mistična odsotnost ne utesnjuje. Nasprotno. Tomaž Metron razmišlja v svoji knjigi o kontemplaciji: Ni res, da bi se svetniki in veliki mistiki ne zanimali za stvarstvo, ne razumeli in cenili sveta in pozorišča na njem in zvokov in ljudi, ki na njem žive. Prav po svoji zamaknjenosti v Boga so bili svetniki zmogni videti in ceniti stvari; ker pač ljubijo Boga, ljubijo v njem, tudi vse drugo. — Iz te notranje vsobode je šel prof. Ehrlich na delo z velikim mirom in zaupanjem. Cim več je delal, tem bolj je molil in obratno. Od tuda njegov intimni odnos do Kristusa, prav v smislu besed Pija XII. novomašnikom Germanika: Bodite duhovniki, ki moli-

jo mnogo in z užitek ter imejte do Kristusa Jezusa vedno ljubezenski, osebni in prisrčen odnos. Vse drugo se vam bo obravnava sebi navrglo.

Prof. Ehrlich človek nasprotij. Čeprav je izhajalo vse njegovo delo iz omenjenih emotivnih predpostavk zakoreninjenosti v Bogu in upoštevanju vsobode drugih, se vendar zdi na prvi pogled Ehrlich človek nasprotij. Zdi se tak prav zaradi tega. Če smo rekli, da je bil sv. Ignacij strasten, pa vedno v oblasti samega sebe, bi nekaj podobnega lahko trdili o njem. Strasten, pa kot tak, ki se obvlada. To se je zlasti (Dalje na drugi strani)

G. J. Yaremko—imenovan za ponovnega kandidata v Bellwoods okrožju

Mon. John Yaremko, Q.C.,
Minister

V ponedeljek 22 aprila je bil g. J. Yaremko, član pokrajinskega parlamenta, ki zastopa Bellwoods okrožje, z navdušenjem imenovan, brez opozicije, za ponovnega kandidata v pokrajinskih volitvah, ki bodo še tekom tega leta v naši pokrajini.

Prikrat je bil izvoljen 1951 leta ter ponovno še dvakrat in sicer v letih 1955 in 1959. Kandidira za listo pokrajinskih progresivnih konzervativcev. Trenutno zaseda v ontarijski vladi položaj pokrajinskega tajnika in ministra za državljanstvo.

</

CLOVEK NASPROTIJ

(nadaljevanje s prve strani) pokazalo na raznih zborovanjih akademskih mladine. Eden izmed njih, ki je bil dolga leta v profesorjevi bližini, ga je videl le trikrat razburjenega, da so mu nabrekli žile na sencih. Vselej je šlo le za načelne zadeve ali za svobodo slovenske univerze. Bil je razburljiva narava, da se je kar videlo, kako se obvladuje. Če je le kdaj vzklopel, so sestanovavci, zlasti pa postrežnica, slutili (po smrti pa se prepričali), da je z bičem in spokornim pasom skušal potem dati zadostitev božji svetosti. V kritičnih letih, ko so levičarske smeri grozile minirati katoliške akademske vrste, je on kot škofov oficalni zastopnik potrpežljivo hodil na debatne večere. Čeprav je vse vrel v njem, ko je moral poslušati iz ust tkzv. katoliških akademikov revolucionarne, huj-skajove, osebno žaljive in celo krivoverske govornice, je vzdržal in stal tam kot kip zavrt v svojo pelerinjo, in na koncu je mirno povedal svoje mnenje, navajal protirazloge, pojasnjeval in, če je bilo treba, s poudarkom zahteval katoliško doslednost. Za osebne žaljive pa je bil kot neobčutljiv. Ko je v ognju debata padel vzkipl: "Kaj pa ima Ehrlich tukaj za govoriti", je povsem mirno in ponižno vprašal najbližje, če so tudi oni tega mnenja in če bi drugič smel zopet priti. Kdo drugi bi na njegovem mestu ogorčen zapustil dvorano, Ehrlich pa je, kot zatrjuje eden izmed navzočih, prav s to potezo sijajno odbil napad, ki so ga komunisti taktično pripravili, in s tem rešil katoliško akademsko gibanje.

Neutrudljivo podjeten in potrpežljiv brez primere. Zlasti v poglavju "Ehrlich je poznal svoj čas" sem omenil najbolj aktivnost, v prednjem pa njegovo potrpežljivost. Ker sta bili te dve lastnosti kar vidni na njem, se mi zdi potrebno dodati antitezi še to in ono iz pričevanja njemu najbližjih. — Pisatelj F. S. F. ...

... in v celoti znanja čast ter odklovanja so postale zanj stvari brez zanimanja; uporabljal jih je po ignacijsko: Tantum—quantum. O njem bi mogli ponoviti besede p. Plusa o svetem Janezu Vianneyu: Kaj bi moglo dodati taki osebi, kot je bil župnik arški, odklikovanje Legion d'honneur? — Edina sila, ki ga je gnala, je bila: Caritas Christi urget nos. In vse to brez živčnosti v popolnem vsemiru božje previdnosti. Za vso svojo ogromno in dinamično akcijo niti ni imel že vnaprej določenega načrta, še manj, kot mu nasprotniki očitajo, kakšne od zgoraj zapovedane ali vodene pobude (kaj takega njegova vzravnana narava ne bi prenesla), pač je z odprtimi očmi in ognjenim srcem stopil na plan, kjer je videl potrebo. Tako se je tudi on, navdušen Slovenec, znašel kot službeni spremljevalec ameriške komisije za določitev demarkacijske črte med slovensko in avstrijsko upravo na Koroškem in nato kot član jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci v Parizu, kjer je bil njen najdelavnejši član. Bil je pripravljen oditi v inozemstvo s poglobljeno jugoslovansko vlado aprila meseca 1941; stal je v prvi vrsti, ko je narod umiral v

THE CHALLENGE OF MATER ET MAGISTRA

ET MAGISTRA; ED. J. N. MOODY and J.G. LAWLER; Herder and Herder, New York—Palm Publishers, Montreal, 1963. Večjemu številu komentarjev okrožnice Mati in učiteljica v drugih jezikih se je sedaj pridružila tudi Severna Amerika z zbirko komentarjev v knjižni obliki. Uvod je napisal J.G. Lawler, Franz H. Mueller je prispeval najdaljši prispevek "Cerkev in socialno vprašanje", ki podaja dober zgodovinski pregled odnosa Cerkev do socialnega vprašanja. Donald R. Campio, S.J. je prispeval podroben pregled "svetovne reakcije" na okrožnico, v katerem je upošteval poleg angleškega tiska še francoskega, italijanskega, španskega ter nemškega—in v prevodih celo poljskega in ruskega (sovjetskega). J.N. Moody razpravlja o papeževem povdanku enotnosti človeškega rodu in potrebi po mednarodnem sodelovanju. T.K. Burch komentira papeževo obravnavanje vprašanja prenasevalne zemlje. E. W. O'Rourke razpravlja o okrožnici in njenih predlogih za rešitev kmečkega vprašanja. J.C. Cort se je lotil vprašanja odnosov med podjetniki in delavci. R.E. Mulchany, S.J. obravnava vprašanje vloge države.

Celotno delo bo koristilo vsakomur, ki hoče spoznati malo globlje vprašanja, ki jih papež nakaže v okrožnici in jim nakaže rešitev. Okrožnica vsebuje seveda samo glavna načela, čeprav je v nekaterih točkah mnogo bolj konkretna kot so bile dosedanje socialne okrožnice, zato je nujno potrebno kar najbolj obsežno znanje celotne krščanske socialne filozofije in konkretnih razmer, da bomo v okrožnici navedena načela pametno prevedli v vsakdanje življenje.

Za tiste, ki imajo bližji dostop do komentarjev v drugih jezikih, navajamo nekaj naslovov: Prevod in komentar p. Eberharda Waltyja, O.P., je izšel v Herder Bucherei, Band 110. V Avstriji je izdal besedilo in komentar vseh treh socialnih okrožnic z umetno sestavljeno "okrožnico" Pija XII. in eno

kleščah dveh okupatorjev in mednarodnega komunizma. Pa tudi tedaj, čeprav v obupnih položajih, ohranja svoj mir: V Parizu molil rožni venec za rožnim vencem, ko drugi delegati spričo diplomatskih spletk veselil preklinjajo. Ko je potem ob zlomu Jugoslavije na zdolgočasnem polju pred Nikšičem zaman čakal letal, ki naj bi se preostale z njim odpeljale v svobodo, in so se njegovi spremljevalci srdito izpraševali "Kdo je tega kriv?" je on mirno pristavil: "Čemu tako? Je pač božja volja, da ni smo mogli ven!" In ko je na tem potovanju po črni gori avtomobil, v katerem se je vozil dr. Ehrlich treščil v prepad ter se kot po čudežu ujel vrh zobatega skalovja na robu brezdna, je bila prva beseda iz omedlevice se prebujenega profesorja: "Nič hudega. Ne skrbite. Božja volja je, da ostal živ!" — Potrpežljivost in vdanost svetnika!

Dr. Ehrlich je znal biti zaupljiv in hkrati rezerviran. Zopet dvojice sicer nezdržljivih nasprotij, ki so možne istočasno le v svetniško dovršenih osebah. Eden izmed njegovih slušateljev na teološki fakulteti je zapisal o njem: "Do nas teologov je bil čudno strog, nekako vzvišen, nič prijateljski; kar neko distanco ja držal. Na cesti ne kam vase zamišljen, včasih mi niti odzdravil ni; drugičkrat pa zopet tako, da se mi je kar čudno zdelo. Vedno čudno resen; redko nasmejan, nikdar da bi se glasno smejal. Nas teologov osebno ni mogel pritegniti, ni se nam približal, in sem se vedno čutil, kako da so ga mogli študentje tako vzljubiti..." — Tako ta duhovnik, kateremu bi gotovo marsikdo izmed bivših bogoslovcev, ki so prof. Ehrlich poznali le iz teološke fakultete, pritegnil. Vendar je treba to izjemno zdržanje Ehrlichovo do bogoslovcev prav razumeti: On se je pač pri predavanjih na fa-

zbrani sestavki izjav Pija XII, ki zadevajo važnejša socialna vprašanja) p. Johannes Schaching, S.J., (Tyrolia Taschenbuecher, Band 13-14: Die Soziale Botschaft der Kirche von Leo XIII bis Johannes XXIII). V Italiji je izšla zbirka razprav pod naslovom: I nuovi termini della questione sociale e l'enciclica MATER ET MAGISTRA (Vita e Pensiero, Milano, 1961).

Rev. James Keller, M.M., CHANGE THE WORLD FROM YOUR PARISH, Publishers: Guild Press Inc. in U.S.A.; The Musson Book Co. Ltd. in Canada 1961. Sodobni človek se počuti le premočnik brez moči pred problemi, ki naj bi jih rešil. Pričujoča knjižica žepnega formata ima, kot ostale knjižice gibanja Kristonoscev, polno praktičnih navodil, kako more prav vsako doprinesiti svoj dele, da se izboljša sedanj položaj človeške družbe. Kdor koli se vdaja kdaj pesimizmu, naj seže po tej knjigi in bo kmalu lahko ugotovil, da je boljše prižigati eno svečo kot preklinjati temo. Svet more upati na boljšo bodočnost le, če bodo poedinci preusmerili svoje zasebno in javno življenje v smeri Resnice, Pravice in Dobrote.

KAJ POMENI BREZPOSELNOT?

Walter P. Reuther, predsednik UAW in podpredsednik AFL-CIO je pred kratkim ponovil izjavo delavskega ministra ZDA Wirtza, ko je omenil, da se javnost razburja zaradi izgub, ki jih povzročajo v narodnem gospodarstvu stavke, ostaja pa popolnoma brezbržna za izgube, ki jih povzroča velika brezposelnost. Wirtz je izjavil: "V zadnjih enajstih mesecih smo izgubili več delovnih ur zaradi brezposelnosti kot smo jih izgubili v zadnjih 36 letih zaradi stavk". W. Reuther je prevredel te številke v dolarje: v zadnjih desetih letih je narodno gospodarstvo ZDA izgubilo nad 600 milijard dolarjev zaradi neizbrljene delovne sile, kar pomeni izgubo \$13.000 na vsako družino v ZDA.

kulteti čutil zgolj profesorja in ni mogel kakor koli prestopati v področje postavljenih vzgojitelje. Morda je še posebno pazil, da bi mu nihče ne mogel očitati kakšne "propagande". Tam se je čutil kot voditelja in vzgojitelja. Pa tudi z nami bogoslovci je zavzel povsem drug način obkvevanja izven predavalnice, posebno o počitnicah. Spominjam se ga s poti na Višarje, kako je bil vesel naše družine in se z nami vso pot prav zaupno pogovarjal. Prav tako ne poti v Kamniško Bistrico. Čeprav ves obkrožen od studentov, sem opazil, da se je posebno zanimal za nas bogoslovce. Res pa je, da se mu prav približati ni bilo mogoče. Isto trdi msgr. dr. Jagodic o nadškofu Jegliču. Se navaden človek je svet zasa, pa ne bi bil mož, ki živi ves v Bogu in njegovi stvari. Tudi naš Gospod se ni zaupal ljudem, ker je vedel, kaj je v njih (Jn 2, 24).

Čeprav je na prvi pogled prof. Ehrlich delal vtis preveč resnega, je vendar znal biti otroško preprost, po besedah nekake modreca: "Malo preprostosti je vedno na mestu; večkrat je moja pomočnica. — Tako je iznenadil akademike na Goličici, kjer so se postavili ob nekem izletu v skupino z g. profesorjem v sredi, da bi se silikali. Pa ti priteče majhna deklica od ne vem kod in poljubi gospodu roko. Ko jo ta po slovensko nagevori, ga le nemo gleda. Takoj je vedel, da ga ne razume in se spusti z njo v nemški razgovor s toliko prijaznostjo in živahnostjo, da se nam je zdel ves drugi. Sam vedno nedolžen, se je čutil v svojem elementu ob čistih dušah.

Plemenito eleganten, pa čudovito skromen in ponižen. Kot študent je stanoval v Celovcu pri gdč. Liziki Funder, sestrični škofa Funderja, skupno z njegovim bratom, poznejšim dvornim svetnikom. Vzgojna metoda v tej hiši je vtisnila Lambertu nekaj

CROATIAN LIBERATION MOVEMENT

THE PRESIDENT

Buenos Aires, November 15th, 1962

Uredništvu "S.D." je bila priposlana spodaj tiskana spomenica, ki jo vsled aktualne vsebine ponatiskujemo za informacijo našim bralcem. Uredništvo.

To His Excellency, JOHN F. KENNEDY, The President of the U.S.A., The White House, Washington, D.C.

Early in June, 1962, the Hon. Senate of the United States of America decided by a majority of votes that the law to help foreign countries be amended by inserting the clause that aid may be given to all countries except the ones ruled by a Communist or Marxist Government.

According to that resolution particularly Yugoslavia was excluded from such help. The Croat nation has for 17 years already been imprisoned in that state which was forcibly imposed on the Croats against their express will by the decision of the "Big Three" at the Conference of Yalta in February 1945.

That multinational mosaic state which is composed of many nations with many languages and many cultures and religions has from its very creation in 1945 been a totalitarian communist dictatorship ruled—like all communist countries—by the Secretary General of the Yugoslav Communist Party Joseph Broz Tito.

On the intervention of your Government the Hon. Senate altered its decision to exclude Yugoslavia from U.S. aid letting Your Excellency to decide that further help given to the Communist and Marxist Government of Yugoslavia.

On behalf of the Croat nation deprived of any liberty we, members and friends of the Croatian Liberation Movement, living in the free world

appeal to Your Excellency in the name of freedom, justice and democracy

to cease giving help of any kind to the Communist Government in Yugoslavia for such aid but

a) Supports an undemocratic despotic regime based on the rule of a single—Communist party which in turn is guided by

duhovniško srce; je pa neizprosen v protikomunistično borbi, kjer uporablja vsa moralna sredstva. Izredne osebne vrline so mu morali priznati tudi komunisti, ko so kot v izgovor za njegov umor navajali "etiko revolucije", ki ne more upoštevati osebnih kvalitet in name-nov. Koliko je trpel, ko je sledil svojemu boljšemu prepričanju, da ne more spremiti metod pri vzgoji dijaške mladine. Njegov pogled je bil preveč univerzalen, njegovo poznanje človeka pregluboko, čut za odgovornost prevelik, da bi do konca izgrajen univerzitetni profesor in asketski duhovnik mogel samo zaradi ljubelega miru zaokreniti krmilo ali ga prepustiti drugim. Morda je iz zessa svojih študijskih let v Innsbrucku po bližje spoznal priznano jezuitsko vzgojno metodo, ki se tako gibčno zna prilagoditi psihologiji mladega človeka: od zahtevne disciplinarnosti za dečke, preko že bolj osebnega lkanja za srednješolce, pa do širokogrudnega vodstva dozorelih akademikov. Ni bil sicer mnenja mehikanskega filozofa Vasconcelloa, ki je tri dni pred svojo smrtjo na vprašanje, kaj misli o mladini, odgovoril: "Ne verjem v mladino: človek se začne zavedati samega sebe šele s 30 letom. Ehrlich je veroval v mladino, se ji je posvečal že kot mlad duhovnik na Koroškem z vso dušo. Vedel pa je, da je odrasla mladina silno ljubosumna na svobodo, da potrebuje veliki-kodušnega razumevanja in konkretnih nalog za bodoče. Zaupal je v moč katoliške ideje in božje milosti, dočim so takratni socialni in politični sistemi svojo moč gradili na podrobni organizaciji. Zato je zapustil v tolikih mladih dušah sladki in svet spomin v smislu besed modernega misleca. Moj oče, ki je odšel, je podaril pol stoletja moji mladosti.

Zato je živel in mučeniško zak-

Gospa Marija Ložar umrla v Ljubljani

26. marca je umrla v Ljubljani ga. Marija Ložar, roj. Bobnar, vdova po krojaškem mojstru in gostilničarju "Pri kaplanu" Jerneju Ložarju. V težki bolezni so bile pri njej hčerke Silva, Viktorija in Julijana. Trije njeni sinovi žive v zamjstvu: dr. Rajko Ložar je ravnatelj muzeja v Manitowoc, Wisc., Drago Ložar je v St. Catherines, Ont., in dipl. inž. Janez Ložar v Belo Horizonte v Braziliji. Sina Slavka so zavez-niki vrnili iz Vetrinja in so ga komunisti ubil v Teharju, hčerka Marija pa je umrla 1. 1954. Naj počiva v miru! Njenim sinovom in ostalim sorodnikom izražamo v imenu prijateljev in znancev iskreno sožalje.

without any previous juridical proceeding about 150.000 Croatian soldiers who had been extradited to Tito as prisoners of war near Bleiburg, Austria, together with an overwhelming number of civilian population. This was done in flagrant violation of the international convention about the treatment of prisoners of war signed in Geneva on July 27, 1929.

c) Supports a government of a Communist state which keeps an active part in international strategy, i.e. in Soviet Russia's scheme to conquer the world.

Belgrade's present "neutrality" is actually the channel through which the non committed nations are to be gathered and connected with Moscow. The scope is to keep them away from the free democratic powers. Actually those nations have been known to support Russia's attitudes and actions rather than the ones of the West.

As for Tito and his Communist Government in Belgrade they steadfastly supported Moscow and the Communist Bloc on all international issues. Tito has remained true to the Communist ideology and to the plans of international Communism. He proved it on many occasions, by word and deed. (In 1956 he said in Stalingrad: "In war and peace Yugoslavia is marching shoulder to shoulder with the Soviet people toward the same aim, toward the victory of socialism" i.e. Communism). Consequently, Tito is strengthening the undemocratic, Communist system despite his camouflage before the West. He plays the part of the Trojan Horse for Russia and international Communism.

The recent visit to Yugoslavia of Soviet Russia's minister Gromyko, and particularly the one of the President of the Soviet Union "Comrade" (as Tito addressed him in his speech) Brezhnev in the sign of friendship and brotherhood, Tito's unhidden support of Cuba's Fidel Castro leave no doubt as to which side Communist Yugoslavia is backing.

Also in the case of a war Tito will take Russia's side. The more so that the main support of Tito's Communist regime are the Serbs who are by religion, policy and culture linked with Russia and who will never consent to fight the Russians.

Finally, we would like to point out that there are few nations who received so much material aid from the U.S.A. as did the Communist Government of Yugoslavia. This help has reached the astronomic figures of thousands of millions. Nevertheless Yugoslavia is in permanent economic difficulties. Even Tito had to confess it in his speech in Split on May 2, 1962.

The Communist regime lacking the sound control of the nation has suppressed the private enterprise and private farming, and abolished even the traditional farmer's cooperatives. As a result of this policy the population is suffering from a lack of food and the country is being ruined. We claim that also Croatia be recognized the right of self-determination, and that the Croats be helped to elect their own democratic government which would grant the peace in that sensitive area of Europe.

DR. KIRSCHBAUM — PETDESETLETNIK

23. marca se je zbralo nad 250 zastopnikov slovaških organizacij in osebnih prijateljev dr. Jožefa Kirschauma v slovaški dvorani v Torontu, da proslave 50 letnico rojstva voditelja slovaške gibanja za svobodo v zamjstvu. Dr. Kirschbaum je bil še kot akademik in pozneje kot diplomat večkrat v Sloveniji in je osebno poznal slovenske politične voditelje kot tudi slovensko katoliško akademsko generacijo svojih let. Med drugim je bil tudi vodja slovaške akademske delegacije na 17. kongresu Pax Romana v Sloveniji 1. 1938.

V Kanadi je objavil več knjig v slovaščini in angleščini o slovaškem boju za državno samostojnost. Aktiven je tudi v etničnih organizacijah v Kanadi in ureja slovaški tednik v Kanadi. Cestitkam in dobrim željam Slovakov se pridružujemo tudi Slovenci in želimo dr. Kirschbaumu vse dobro v njegovem zasebnem življenju in popolnem uspehu v borbi za osvoboditev slovaškega naroda.

• Kardinal Eugene Tisserant bo slovašlovil novo kapelo vzhodnega obreda v Fatimi 28. avgusta t.l.

sult, a privileged minority of Communist leaders arose as a new class living in abundance, whereas the great majority of the population, peasants and labourers are poverty stricken, hardly able to eke out their living. Corruption is flourishing. Enormous sums are being wasted by the Communist officials, most of all by Tito himself. In that "Socialist, People's, Classless" land the individual incomes differ to such extent as in no other country.

Therefore, the material help to that artificial state, paid by the American tax-payer bore no fruit. The Communist dictatorship or, as they call it "Dictatorship of the Proletariat" remained in Yugoslavia, and so did the poverty of the overwhelming majority of its population. The only thing vanishing is their faith in Western Democracies, and the hopes of those peoples who are willing to sacrifice everything in order to bring freedom to themselves and to the rest of the world.

Liberty is but one, and it should be for all. It is just the Americans who love it most of all and made it the ground stone of their national existence. We Croats, too, consider it to be the greatest benefit. All Croatian groups and associations without discrimination wish to take part together with the Western Powers in the fight against those trying to destroy freedom, i.e. against Soviet Russia's imperialism.

We should like to again express herewith our thanks to those Hon. Senators of the U.S.A. who opposed the aid to Tito's Communist totalitarian regime in Yugoslavia, and appeal to Your Excellency which any sort of help to that Communist Dictatorship (except such as would be given directly to the population under control of American officials) be stopped.

We claim that also Croatia be recognized the right of self-determination, and that the Croats be helped to elect their own democratic government which would grant the peace in that sensitive area of Europe.

I am Your Excellency's Very respectfully, For The Croatian Liberation Movement Dr. Stjepan Hefner President c/o Dr. Stjepan Hefner Casilla de Correo 5730 Buenos Aires, Argentina

MIR NA ZEMLJI

Nova okrožnica papeža Janeza XXIII je datirana 11. aprila 1963 (Veliki četrtič—spomin Kristusove velikodušne molitve, v kateri je prosil, da bi bili vsi ljudje eno), čeprav je bila podpisana in objavljena že v sredo. Oče sam je izjavil, da njena pomembnost ne zaostaja za pomembnost njegove socialne okrožnice Mati in učiteljica.

Kot Mati in učiteljica je tudi ta okrožnica vzbudiva mnogo odobravanja in priznanja v nekatoliških krogih. Se bolj kot nekateri druge okrožnice, ki so se od časa do časa obračale tudi na nekatoličane (n. pr. Mati in učiteljica no. 220), se ta izrecno že v uvodu obrača na vse ljudi blage volje: ad universos bonae voluntatis homines in govori, o "zgraditvi miru na svobodi, pravici, ljubezni in svobodi".

RAZDELITEV OKROŽNICE

Okrožnica sama ima štiri glavne dele in za zaključek poziv k delu.

Prvi del govori o redu med ljudmi — poedinci; drugi o odnosih med poedinci in javno oblastjo; tretji o odnosih med državami; četrty o odnosih poedincev in držav do celotne človeške družbe.

UVOD

Mir na zemlji more biti zagotovljen samo, če bodo ljudje spoštovali red, ki ga je postavil Bog. Ta red ni enak zakonom, ki vladajo v naravi, marveč izvira iz človekove narave same, ki je razumna in poseduje svobodno voljo. Te postavbe je Bog zapisal v človeško srce in njegova vest mu jih razkriva.

PRVI DEL

RED MED POEDINCI

Vsak človek je oseba, razumno bitje s svobodno voljo in zato nosilec pravic ter dolžnosti.

PRAVICE

Med pravicami naglašajo okrožnica pravico do življenja, do telesne integritete in do sredstev, ki so potrebna za življenje, med njimi tudi potrebne družbene služnosti. Poedinec ima pravico do oskrbe v primeru bolezni, delne nezmožnosti, ovrednosti, starosti, brezposelnosti ali kakršnega koli drugega razloga, ko mu je odvzeta možnost, da bi se mogel sam preživljati, ne da bi bil to sam zakrivil.

Človek ima po naravnem pravu tudi pravico, da ga drugi spoštujejo kot osebo, ima pravico do dobrega imena, pravico do iskanja resnice ter do izražanja in širjenja svojega mnenja kakor tudi do umetniškega udejstvovanja, seveda v okviru naravnega reda in obče blaginje. Papež izrecno omenja tudi pravico do resničnega poročanja javnih dogodkov, ki je bila prav nedavno predmet vročega razpravljanja v Washingtonu (krojenje vesti po državni administraciji).

Med te pravice spada tudi pravica soudeležbe v narodni kulturi, pravica do temeljne izobrazbe in do primerne tehnične in strokovne izobrazbe. Sposobni naj imajo vso možnost razviti svoje talente ter zavzeti položaje, ki odgovarjajo njihovim darjenosti in sposobnosti.

Poedinec mora biti zagotovljena svoboda bogočastja, svobodna izbira življenjskega stanja: zakona ali tudi duhovniškega oz. redoviškega poklica.

Družina, ki temelji na svobodno sklenjenem, monogamnem in nerazveznem zakonu (z enakimi pravicami in dolžnostmi za moža in za ženo) mora uživati gospodarsko, socialno, kulturno in moralno podporo, da bo lažje splošila svoje naloge. Staršem pripada prvenstvena pravica za vzrejo in vzgojo otrok.

Poedinci imajo naravno pravico do zasebne iniciative v gospodarskem področju in pravico do dela. Pravica do dela vključuje pravico do primernih zdravstvenih in moralnih pogojev dela. Delo mora upoštevati njih dolžnosti kot žene in matere.

Poedinci imajo tudi pravico do gospodarskega udejstvovanja do take mere odgovornosti, kakršne so sposobni. Delavci imajo pravico do plače, ki omogoča človeka vredna življenja delavca in njegove družine.

Človeški naravi odgovarja tudi

pravica do zasebne lastnine, vključno proizvajalne lastnine. Toda z zasebno lastnino so bistveno povezane tudi socialne dolžnosti.

Ker je človek po naravi družno bitje, ima tudi pravico do združevanja in ustanavljanja organizacij v oblikah, ki po njegovem mnenju najbolje služijo dosegi namenov. Papež ponovno (kot v okrožnici Mati in učiteljica—no 65) poudarja pomen vmesnih organizacij (med poedincem in državo), ki edine morejo zagotoviti poedincem zadostno mero svobode in odgovornosti.

Poedinci imajo tudi pravico do selitve v okviru domače države in, če so dani zadostni razlogi, tudi do izselitve.

Človek ima pravico do aktivnega vposeganja v javno življenje in do doprinosanja svojega deleža za občo blaginjo. Njegove pravice mora štiti uspešno in nepristransko sodstvo.

DOLŽNOSTI

S pravicami so nerazdružljivo povezane dolžnosti. Oboje so zasidrane v naravnem pravu.

Ker je človek družno bitje, mora vsakdo priznati in upoštevati tudi pravice drugih, in vsakdo mora velikodušno prispevati k zgraditvi družbenega reda, v katerem bodo pravice in dolžnosti vseh vedno popolneje priznane in upoštevane. Družba mora nuditi obilico dobrin. Za uresničitev tega morajo ljudje sodelovati v mnogih podvzetjih, ki jih sodobna civilizacija dovoljuje, priporoča ali celo zahteva. V sodelovanju z drugimi mora to sodelovanje slediti prvenstveno iz iniciative in v odgovornosti poedincev.

V tem odstavku je vključena doolčna obsodba vsakega totalitarizma. Vsaka družba, ki temelji na sili, je nečloveška, v kolikor zatira in ovira osebnost svojih članov.

Človeška politična družba — država — mora temeljiti na resnici, da bo veljala za dobro urejeno in odgovarjajočo človekovi naravi. Medsebojno spoštovanje pravic, vestno izpolnjevanje lastnih dolžnosti, dejavna ljubezen in vedno tesnejše prijateljstvo v duhovnih dobrinah so znaki dobro urejene države.

Družbo je treba pojmovati predvsem kot duhovno realnost, v kateri poedinci izmenjavajo medsebojno resnično znanje, uživajo pravice ter izpolnjujejo dolžnosti in streme za npravnimi dobrinami.

Družbeni red je npravnega značaja, ki temelji na resnici, deluje po načelih pravičnosti, se spopolnjuje v medsebojni ljubezni ter vodi do večje mere svoboda.

Tak red temelji končno v Bogu.

ZNAKE SODOBNOSTI

Sodobnost je označena po treh značilnostih:

1) Delavstvo si je izboljšalo svoj položaj in zahteva upoštevanje svojega človečanstva ter zahteva delež na vseh področjih družbenega življenja.

2) Žene se vedno bolj udeležujejo v javnem življenju in zahtevajo, da se upošteva njih človečanstvo tako v družinskem kot v javnem življenju.

3) Vsi narodi dosega svojo politično neodvisnost. Ničče ne nara biti več podanik politične oblasti izven lastne dežele ali etnične skupine. (Ta odstavek okrožnice gotovo daje polno priložnost slovenskemu stremljenju po lastni državnosti!) Vzpono s tem izginja pri njih občutek manjvrednosti, pri drugih pa občutek nadvednosti. Priznanje enakosti ljudi zahteva tudi prenehanje vsake rasne diskriminacije.

DRUGI DEL

ODNOSI MED POEDINCI IN DRŽAVNO OBLASTJO

Družba ne more uspevati brez oblasti, ki izvira končno od Boga. V tem pa je obenem tudi njena omejitev. Državna oblast se mora prvenstveno sklicevati na vest državljanov in na njihovo moralno dolžnost, da morajo voljno sodelovati za občo blaginjo. Njene odločbe so obvezne, v kolikor ne nasprotujejo naravnemu redu.

Izvor oblasti v državi od Boga ne izključuje pravice državljanov, da smejo sami izvoliti tiste, ki bodo vodili državo ali določili

obliko vladavine ter način, kako se bo oblast izvajala in tudi njene meje.

SMOTER DRŽAVNE OBLASTI

Poedinci in vmesne družbe so zavezani, da doprinesajo svoj delež k obči blaginji in da vskladijo svoje posebne interese s potrebami občestva. V ta namen morajo izpolnjevati pravične postavbe oblasti.

Obča blaginja zahteva, da so je vsi člani družbe sorazmerno deležni. Noben del družbe si ne sme prilastiti privilegiranega položaja. To pa ne pomeni, da ne bi smela vlada pomagati osebam, ki so zapostavljene v družbi in ki ne morejo same uspešno braniti svojih pravic in uveljaviti svojih upravičenih zahtev.

Obča blaginja vključuje snovne in duhovne dobrine; oboje morajo pospeševati oblastniki v družbi, zavedajoč se, da mora pospeševanje obče blaginje olajševati, ne pa ovirati, dosago zveličanja ljudi.

Ena glavnih nalog oblasti v družbi je zagotovitev pravic poedincev. Če kaka vlada ne štiti teh pravic ali jih celo sama krši, ne samo da ne izpolni svoje naloge, marveč so njene odredbe tudi brez pravne moči.

Državna oblast mora preskrbeti take razmere v družbi, da bodo mogli državljani uveljaviti svoje pravice in izpolnjevati svoje dolžnosti. Skušnja nam pravi, da se bodo večale razlike med državljani, če ne bo država oblast podvela primernih ukrepov na gospodarskem, političnem, in kulturnem področju. Državna uprava mora zato skrbno in v polni meri pospeševati gospodarski napredek državljanov in ga podpirati s nujnimi uslužnostmi kot je gradnje cest, obveščevanje, promet, preskrba z vodo, stanovanja, javno zdravstvo vzgoja, omogočanje verskega življenja in možnosti razvedrila. Vladi si morajo prizadevati, da bodo za vse na razpolago sistemi zavarovanja, da bo vsak imel zagotovljeno dostojno življenje v primeru nesreče, ali povečanih dolžnosti za preskrbo družine.

Vlada si mora tudi prizadevati, da bodo imeli vsi delazmožni zaposlivi, da bodo vsi delavci sprejemali pravično plačo, da bodo imeli priznani v industriji svojo mero odgovornosti. Vlada mora tudi pospeševati ustanavljanje vmesnih organizacij, ki bodo obogatile in izboljšale družbeno življenje. Vsem državljanom more biti dana prilika, da bodo deležni kulture svojega naroda.

Državna oblast mora stremeti za ravnotežjem med zaščito ter koordinacijo pravic državljanov in med pospeševanjem teh pravic. Vendar ne smejo njeni ukrepi omejevati svobode poedincev do osebne iniciative.

DRŽAVNA OBLIKA IN OBLIKA VLADNEGA UDEJSTVOVANJA

Ni mogoče določiti enkrat za vselej, kakšna oblika države je najboljša in kako morejo vlade najuspešneje opraviti svoje naloge. Vse to zavisi v veliki meri od zgodovinske preteklosti in danih okoliščin. Papež smatra, da človekovi naravi najbolj odgovarja trojna delitev oblasti (okrožnica ne uporablja izraza: ločitev oblasti, ki je praktično nemogoča, ker je oblast v družbi samo ena) in pa zakoni kot podlaga vladnega vodstva družbe ter zaščite pravic državljanov v medsebojnih odnosih in tudi v razmerju do države.

PRAVO IN POLITIKA

Na npravnosti temelječe pravo je brez dvoma zelo pomembno za občo blaginjo. Toda zapletenost in dinamičnost družbenega življenja ne dovoljujeta, da bi bilo možno vse odnose pravno opredeliti. Zato je še bolj važna, da imajo nosilci državne oblasti jasne pojme o naravi in cilju svojih dolžnosti, da bodo znali ohraniti obstoječi pravni red in temeljnih sestavnih delih in načelih, ter obenem biti pripravljene na zahteve spreminjajočega se družbenega življenja in prilagoditi tem zahtevam državno zakonodajo. Biti morajo značajni ljudje, ki znajo ohraniti ravnotežje, sposobni, da hitro spoznajo, kaj vsakokratni položaj zahteva, in pogumni, da podvzamejo potrebne mere hitro in učinkovito.

JANEZ XXIII

UDELEŽBA DRŽAVLANOV V JAVNEM ŽIVLJENJU

Aktivna udeležba državljanov v političnem življenju odgovarja njihovemu osebnemu dostojanstvu, vendar bo mera udeležbe odvisna od splošne višine razvoja njihove države. Soudeležba državljanov je koristna oblastnikom, ki pridejo tako v tesnejši stik z državljani in njihovimi potrebami. Casovna omejenost ministrskih položajev tudi koristi družbenemu napredu.

ZNAČILNOSTI SODOBNOSTI

1) Moderne družbe označuje pismena določitev človečanskih pravic, ki je včasih del ustave, včasih pa ne.

2) Temeljni odnosi v družbi glede organizacije in izvajanja vlade so zapisani v ustavi. V njih so tudi zagotovljene pravice državljanov v odnosu do vlade. Iz tega pa ne sledi, da temelje pravice in dolžnosti izključno v ustavi, marveč izpričuje samo, da se ljudje bolj in bolj zavedajo svoje vrednosti kot ljudi.

TRETJI DEL

RAZMERJE MED DRŽAVAMI

Države so nosilci pravic in dolžnosti in zato velja tudi zanje npravno pravo.

Odnosi med državami morajo temeljiti na resnici. To načelo zahteva odpravo vsake sledi razsisa in priznanje, da so si vse države enake v vrednosti po svoji naravi. Vsaka država ima zato pravico do obstoja, do razvoja in do sredstev, ki to omogočajo, ter prvenstveno odgovornost za tak razvoj. Različne stopnje razvoja poedinih držav niso opravičilo za nekatere, da bi si podvržili druge, marveč vir povečane odgovornosti za blaginjo vseh. Kakor ni po naravi superiornih in inferiornih ljudi, tako tudi ni po naravi superiornih in inferiornih držav.

Resnica zahteva nadalje, da morajo služiti moderna sredstva obveščevanja boljsemu in resničnemu spoznavanju drug drugega med narodi.

Odnosaj med državami morajo temeljiti tudi na pravičnosti. Pravice, ki jih upravičeno zahtevajo zase, morajo priznati tudi drugim. Če pride pri stremljenju za ugodnostmi med njimi do spora, ga je treba rešiti v medsebojni ocnitvi razlogov, v objektivno preiskavo in primerno spravo vseh razlik v mišljenju.

RAVNANJE Z MANJŠINAMI

Do 19. stoletja naprej opažamo tendenco, da se državne enote istovetijo z narodnimi. Ker pa ni bilo vedno mogoče razmejiti držav po narodnostnih mejah, imamo pojav narodnih manjšin. Treba je najprej poudariti, da je pravičnost resno kršena z vsakršnim dejanjem, ki omejuje moč in število rast manjšine. Krivica je še bolj težka, če streme taki grešni ukrepi za uničenjem teh skupin. Pravici pa dobro zadostijo države, ki pospešujejo izboljšanje položaja manjšin, posebno še, če zadeva to izboljšanje njih jezik, razvoj njih naravnih darov, starodavnih običajev ter njih uspehov ter prizadevanj na področju gospodarstva.

Manjšina se seveda morajo tudi zavedati, da je njih pravi pomen služiti ko most, ki olajšuje kroženje življenja v njegovih najrazličnejših izrazih med različnimi kulturami.

SODELOVANJE

Države morajo poleg upoštevanja resnice in pravičnosti aktivno sodelovati na raznih področjih, kot se to danes že dogaja v splošno korist v gospodarstvu, na socialnem področju, vzgoji, zdravstvu in športu. Država obstoja predvsem, da štiti občo blaginjo svojega prebivalstva, toda te danes ni mogoče ločiti od obče blaginje vsega človeštva. Kulturne in narodnostne razlike nam ne smejo zamegliti pogleda, da bi pozabili, da imajo vsi ljudje določene bistvene elemente, ki so skupni vsem ljudem, in da vsi streme po svoji naravi, da se srečajo v svetu duhovnih vrednot. Postopna asimilacija teh vrednot odpira ljudem možnost neomejenega napredka. Zato imajo ljudje pravico in dolžnost imeti stik drug z drugim.

PRIMERNO RAVNOTEŽJE MED PREBIVALSTVOM, ZEMLJO IN KAPITALOM

Ker v naravi nimamo enakomerno porazdelitve prebivalstva, zemlje in kapitala, morajo ljudje vzpostaviti odnose medsebojnega sodelovanja, ki bo olajševalo medsebojno kroženje kapitala, dobrin in ljudi. Na tem mestu smatra sv. Oče za primerno poudariti, da mora slediti delo, ki ga je treba opraviti, delavcem, ne pa delavci delu. Tako bodo namreč mnogi dobili možnost zaposlitve v lastnem okolju, ne da bi bili prisiljeni seliti se drugam, kar skoraj vedno vključuje težave ločitve in težko dobo prilagoditve in družbene integracije.

POLITIČNI BUGCINI

Številni politični buncenci pričajo, da obstajajo politični režimi, ki ne dovoljujejo osebne svobode in s tem prevačajo pravi red človeške družbe. Obča blaginja namreč vključuje kot temeljni element priznanje in zaščito osebne svobode.

Politični buncencevseba in njegove osebne pravice je treba priznati. Če izgube državljansko državo, ki so ji nekoč pripadali, še ne izgube s tem svojih osebnih pravic. Med temi pravicami je tudi pravica, da se sme naseliti v državi, kjer upa, da bo mogel bolj primerno preskrbeti bodočnost zase in za svojo družino. V kolikor dopušča pravilno razumljena obča blaginja, je taka država dolžna sprejeti take begunce in jim pomagati, da se ji bodo priključili kot novi člani. Sv. Oče pri tem pohvali vse, ki pomagajo priselencem tako v poedinih državah kot tudi mednarodne organizacije.

RAZOROŽITEV

Sv. Oče obžaluje dejstvo, da imajo gospodarsko razvite države velikanske zaloge orožja in razstreliva (po objavljenih cenah imajo ZDA 50 ton TNT za vsakega človeka na zemeljski obli), ki zahtevajo umske in gospodarske moči. Ti izdatki predstavljajo veliko breme prebivalstva teh držav, na drug istrani pa tega denarja tudi ni mogoče posvetiti izboljšanju gospodarskega položaja zaostalih pokrajin. Vsaka stran se izgovarja, da se mora oboroževati, ker se oborožuje druga. Posledica je, da živi človeštvo v stalnem strahu, da uničevalna vojna izbruhne. Upati je, da ne bi nihče vedoma sprožil tega uničevanja, toda vedno obstaja nevarnost, da se primeri kaj nepredvidenega. Razen tega usodne posledice za življenje na zemlji.

Pravičnost, zdrava pamet in človečanstvo nujno zahtevajo, da preneha tekma v oboroževanju, da vse prizadete stranke enako in istočasno znižajo zaloge, da se prepove raba jedrnega orožja in da dosežejo splošen sporazum za postopno razorožitev. To se bo mogoče zgoditi samo, če bo izviralo iz notranjega prepričanja, če bo vsakdo iskreno sodeloval pri odpravi strahu pred novo vojno. Sedanja podlaga miru — enakost v orožju — mora nadomestiti drugo načelo: medsebojno zaupanje. Papež je prepričan, da je to možno, ker je tudi v skladu z zahtevo razuma, zaželeno samo po sebi in bo vir mnogih koristi. Zato poziva zlasti tiste, ki so odgovorni

za vodstvo držav, da ne štedijo naporov v tej smeri.

Mednarodni odnosi morajo temeljiti tudi na svobodi, kar pomeni, da ne sme nobena država zatirati druge in se brez upravičenega razloga mečati v notranje zadeve drugih držav.

RAZVOJ NERAZVITIH DEŽEL

Papež ponavlja poziv za pomoč gospedarsko zaostalim državam in ponovno opozarja, da mora ta pomoč na eni strani upoštevati svobodo teh držav, na drugi strani pa se morajo te države zavedati, da so v prvi vrsti same odgovorne za svoj gospodarski razvoj in družbeni napredek (v nekaterih državah Južne Amerike n. pr. državljani teh držav spravljali svoj kapital v severnoameriške in evropske države). Novi red, ki bo temeljil na npravnih načelih, mora zlasti spoštovati pravico manjših držav do politične svobode, gospodarskega razvoja in do nevtalnosti.

ZNAMENJA ČASA

Ljudje prihajajo bolj in bolj do prepričanja, da je treba rešiti spore med državami s pogajanjmi in ne s orožjem. Zaradi strašne učinkovitosti si je težko predstavljati, da bi mogla biti v atomski dobi vojna orodje pravice. Upati je, da bodo sestanki in razgovori privedli ljudje do odkritja vezi, ki temelje v človeški naravi in ki jih vse družijo in da mora med njihovimi odnosi prevladati ljubezen in ne strah.

ČETRTI DEL

ODNOSI MED POEDINCEM IN DRŽAVI S SVETOVNO ORGANIZACIJO

Nedavni napredek znanosti in tehnologije je globoko vplival na človeško življenje in je vplival na ljudi, da sodelujejo in žive kot ena družina. Odnosi so postali bolj pogosti tako med poedinci, družinami in vmesnimi organizacijami, ki pripadajo različnim državam kot tudi med vladami teh držav. Gospodarstvo je tudi vedno bolj medsebojno prepleteno, tako da postajajo narodna gospodarstva integralni del svetovnega gospodarstva. Tudi družbeni napredek, red, varnost in mir vsake države so povezani z drugimi državami.

MODERNE DRŽAVE NE MOREJO ZAGOTOVITI UNIVERZALNE OBČE BLAGINJE

Enotnost človeške družine je vedno obstojala — zato tudi univerzalna obča blaginja, blaginje celotne človeške družine. V preteklosti so države mogle zagotoviti to občo blaginjo z diplomatskimi sredstvi, danes pa taka organizacija ne odgovarja več objektivnim potrebam univerzalne obče blaginje.

ZVEZA MED OBČO BLAGINJO IN POLITIČNO OBLASTJO

Med občo blaginjo ter med strukturo ter opravičilo javne oblasti obstoja notranja zveza. Organi za zagotovitev te obče blaginje se morajo prilagoditi zgodovinskemu razvoju človeške družine. Danes mora javna oblast delovati učinkovito na celem svetu. Naravni red sam zahteva, da se ustanovi taka oblast.

JAVNO OBLAST MORA POSTAVITI SPOŠEN SPORAZUM

Javno oblast, ki bo učinkovita po celem svetu in ki bo imela primerna sredstva za uspešno dosego svojega namena, obče blaginje v konkretni obliki, je treba vzpostaviti v splošnem sporazumu in ne s silo, ker le tako bo mogla biti uspešna.

UNIVERZALNA OBČA BLAGINJA IN OSEBNE PRAVICE

Tudi svetovna javna oblast mora, kot vsaka državna oblast, smatrati za svojo glavno nalogo priznanje, spoštovanje zaščito in pospeševanje pravic poedinih oseb. To more storiti bodisi z neposrednim vposegom, kadar je to potrebno, ali pa z ustvaritvijo takega okolja na svetu, da bodo mogle poedine države izpolniti svojo nalogo.

NAČELO SUBSIDARNOSTI

To načelo velja tudi za pristojnost te svetovne organizacije, ki bo reševala samo probleme in naloge, ki jih zahteva univerzalna obča blaginja. Njena naloga je, da ustvari na celem svetu okolje, v katerem bodo mogle vlade po-

dih držav, njih državljani ter njih vmesne organizacije izpolnjevati svoje naloge, izpolnjevati svoje dolžnosti ter uveljavljati svoje pravice.

SODOBNI RAZVOJ

Papež podpre v polni meri Organizacijo Zedinjenih Narodov, zlasti Splošno deklaracijo človečanskih pravic (10. decembra 1948), o kateri izjavi, da predstavlja nedvomno važen korak na poti do pravno-politične organizacije svetovne družbe. Papež izrazi svoje upanje, da bo ta organizacija vedno bolj doraščala vzvišeni nalogi, tako da bo napočil dan, ko bo našel v njej vsak zemljan učinkovito zaščito pravic, ki izvirajo neposredno iz njegove osebnosti in ki so zato splošne, nekršljive in neodsvoljive.

ZAKLJUČEK

PASTIRSKA ZPOBUDA

Kot zaključek bolj načelnega razpravljanja opominja papež vernike, da so dolžni, da se udeležujejo javnega življenja. Njihova udeležba, podkrepjena z vero in ljubeznijo, bo preobrazila razne ustanove—ekonomske, socialne, kulturne in politične — da bodo olajševale človeku doseči višjo popolnost v naravnem in nadnaravnem redu.

Ker je sodobnost označena po velikem znanstvenem in tehničnem napreduku, bodo bogli katoličani vplivati na te ustanove od znotraj samo, če se bodo odlikovali v znanostih, tehniki in v svojem poklicu. K temu se mora pridružiti hotenje oblikovati vse življenje v okviru npravnega reda. Ljudje morajo, ravnajoč se po svoji vesti, tako živeti in delovati, da bodo ustvarili sintezo med znanostjo, tehniko in poklicu na eni strani in duhovnostjo na drugi.

Tudi v t. zv. krščanskih deželah mnoge svetne ustanove prav nič ne izpričujejo krščanskega duha in motivacije. Treba je zopet vzpostaviti notranjo zvezo med obema. K temu mora pomagati tudi integralna vzgoja, v kateri bo napredek v verskem znanju in npravnosti enak napreduku v znanostih.

Vedno je težko uveljaviti splošna načela v konkretnih razmerah. To je še posebno težko sedaj zaradi izredne dinamičnosti naše dobe. Kljub vsemu napreduku se moramo zavedati, da je bore malo, kar nam je uspelo in da je še mnogo, kar je treba storiti. Organi proizvodnje, delavske unije, združenja, poklicne organizacije, zavarovalni sistemi, pravni sestavi, politični režimi, kulturne ustanove, zdravstvene, razvedrilne in športne ustanove — vse te je treba prililiti atomski dobi in dobi osvajanju svetovlja, v katero je človeštvo že stopilo in v kateri je začelo svoj napredek do brezmejnih obzorj.

ODNOSI MED KATOLIČANI IN NEKATOLIČANI NA SOCIALNEM IN EKONOMSKEM PODROČJU

Načela okrožnice so bila v večini povzeta iz naravnega prava. To daje katoličanom skupno podlago za sodelovanje ne samo s kristjani, ki so ločeni od Rima, marveč tudi z vsemi drugimi, ki uporabljajo luč razuma in ki pospešujejo naravno poštenost pri svojem delovanju. Katoličani morajo seveda biti dosledni in ne sklopiti kompromisov v verskih in npravnih zadevah.

Nikdar ne smemo zamešati zmotne z osebo, ki se moti. Vsaka oseba ohrani tudi v zmoti svoje človeško dostojanstvo in ta dobrsota ima vedno možnost, da predre oklep zmotne in odpre resnici razum osebe ki se moti. Sestanki in sporazumi v poedinih odsekih dnevnega življenja med verniki in takimi, ki ne verujejo ali ne verujejo dovolj, kar zatrjuje z mto, morejo postati prilike, da odkrijejo resnico in jo priznajo.

Papež tudi primerno opozori, da se je treba zavedati da je možno formulirati razne ideje in sisteme — in ti ostanejo, kakor so bili opredeljeni — toda tega ni mogoče trditi za gibanja. Če tudi so se porodila iz zmotnih načel, se ne morejo ustavljati spremembam, ki jih prinaša s sabo življenje. Zato je kaj možno, da postane sodelovanje s takimi gibanji smiselno in koristno, ko je bilo večeraj neprimerno in brez

(Dalje na strani 4. spodaj)

NOVA OKROŽNICA IN SLOVENSKO VPRAŠANJE

Papeške okrožnice so po navadi pisane za celotno Cerkev in vsebujejo splošna načela, ki jih je treba pametno prilagoditi konkretnim razmeram.

Najnovejša okrožnica papeža Janeza XXIII. govori o miru na zemlji in vsebuje splošna načela za ureditev medsebojnih odnosov v okviru poedinih narodov na zemeljski obli.

Pri čitanju besedila se mi je sama po sebi vsilila misel, da so nekatera mesta posebno važna za nas Slovence in naša ogroženi narodni položaj. Strogo vzeto je celotno besedilo okrožnice pomembno za vsako družbo in tudi za Slovence—zato prinašamo na drugem mestu precej obsežno vsebino okrožnice—toda točke, ki se jih bom dotaknil, se mi zde posebno aktualne.

OKSODBA TOTALITARIZMA

Kljub temu da spada med značilnosti papeža Janeza XXIII. da ne polaga važnosti na ožigotavanje napak, je dokaj lahko izbrati tudi iz njegovih okrožnic obsodbo teorij in prakse, ki je v nasprotju z naravnim, redom. V okrožnici beremo:

"... če katera vlada ne priznava pravic poedinca ali jih krši, ne samo da ne izpolnjuje svoje naloge, marveč so njeni ukrepi tudi brez pravne moči".

Ker komunistični oblastniki doma ne priznavajo pravic državljanov, kakor so opredeljene v listini Zedinjenih narodov (ki jo je komunistična vlada Jugoslavije celo podpisala), so njihove tozadevne odredbe brez pravne moči.

Odsodbo okrožnica še enkrat ponovi, ko govori o usodi političnih beguncev:

"Take ekspatriacije kažejo, da obstajajo politični režimi, ki ne zagotavljajo poedinim državljanom zadostno področje svobode, v katerem bi morale njihove duše dihati človečnost. Dejansko je v takih državah celo zakonit obstoj takega področja oporavan ali zanikan. To je nedvomno temeljnita prevratna reza v človeški družbi, ker je razlog za obstoj javne oblasti, da pospešuje občo blaginjo. Priznanje in zaščita tega področja svobode pa je njen temeljni sestavni del".

OBSODBA RAZNARODOVANJA

Prikruto in odkrito raznarodovanje, ki se dogaja pod zaščito komunizma v Sloveniji, je tudi

MIR NA ZEMLJI

(nadaljevanje strelje strani) plodno (Zdi se, da je papež s tem podal pravo ozadje stikom, ki se zadnje čase razvijajo med Moskvom in Vatikanom: komunizem doživlja notranjo krizo, ker njegovi znanstveniki bolj in bolj uvidevajo, da je njegova materialistična filozofija nevdružna). Tako sodelovanje zahteva seveda dobro mero razsodnosti. Za katoličane velja pravilo, da odločijo primernost takega sodelovanja strokovnjaki vsak za svoje področje, upoštevajoč seveda načela naravnega prava, katoliškega socialnega nauka in smernic cerkvene oblasti.

POSTOPNI NAPREDEK
Nekatere osebe, ki so posebno občutljive za družbene krivice, žele spremeniti obstoječe stanje za revolucijo. Toda zakon življenja pozna samo postopen napredek.

TEŽKA NALOGA
Obnoviti človeške odnose, ki čaka vse ljudi dobre volje, v resnici, pravičnosti, ljubezni in svobodi, je težka naloga, toda za uspeh bo imela pravi mir v redu, kakor ga je zamislil Bog.

Papež pohvali tiste, ki se trudijo za to in izraža upanje, da bodo zlasti verniki pomnožili njih število, ker je to izraz ljubezni. Vsak vernik na svetu mora postati iskra luči, središče ljubezni in poživljajoč kvas med drugimi. Vsak posameznik mora najprej v sebi ustvariti notranji mir, ker brez tega ni možen zunanji mir.

KNEZ MIRU

Ta mir bo možen, ker je Kristus s svojim trpljenjem premagal greh—korenino razprtij in vir bolečine in neenakosti.

obsojeno v okrožnici, ki pravi: "...etnične značilnosti poedinih človeških skupin je treba spoštovati, ker so sestavni del obče blaginje..."

PRAVICA DO LASTNE DRŽAVE

Okrožnica govori na dveh mestih o odnosu narodnosti do države. Ko govori o manjšinah, ugotavlja: "Od začetka 19. stoletja je bila zelo razširjena tendenca v zgodovinskem razvoju, da so se državne enote istovetile z narodnostmi".

Bolj podrobno razvija okrožnica misel o narodnostnih državah na koncu prvega dela, ko govori o značilnostih sodobnosti. Papež govori sicer o nacijah (pred sabo imam angleški prevod, ki porablja izraz "nations"—kar preje pomeni državo brez ozira na narodnostno sestavo), toda v tekstu samem omenja tudi narodnostne (etnične) skupine. Tako formulacija in pa znano stališče katoliške sociologije, ki priznava načelno vsakemu narodu pravico do lastne države—(primerja: dr. Ivan Ahčin, Sociologija II—1, str. 350—352), opravičujeja trditve, da potrjuje okrožnica "Mir na zemlji" slovensko zahtevo po lastni narodni državi.

"Ljudje po celem svetu so dosegli danes—ali pa bodo kmalu—čin državljana v neodvisnih državah. Nihče ne mara biti podrejen politični oblasti, ki ima sedež izven lastne dežele ali etnične skupine".

ZAŠČITA MANJŠIN

Države, v katerih prebivajo Slovenci na strnjem ozemlju, naj si vzamejo za vodilo svojega ravnanja s Slovenci naslednje misli iz okrožnice:

"Na prvem mestu je treba jasno povedati, da vsakdo ršno krši pravičnost, kdor povzroči s čemer koli, da se omejuje moč in številčna porast teh manjšin (primerja: številke Slovencev, kjer so v manjšini, po uradnih štetjih, kako izginjajo kot da bi jih kuga uničevala! (moja opomba). Krivica je še bolj resna, če streme taki grešni ukrepi za iztrebljenjem samih teh skupin. Na drugi strani pa seveda občudujče izvršujejo zahteve pravičnosti tiste civilne oblasti, ki pospešujejo naravno izboljšanje državljanov, ki spadajo k manjšim etničnim skupinam, posebno, če zadeva to izboljševanje njih jezik, gojitev njih naravnih talentov, njih starodavnih običajev in njih uspehov ter prizadevanj v gospodarskem redu".

Manjšine same opominja papež, naj se zavedajo, da je njihova naloga, da služijo kot "most, ki olajšuje kroženja življenja v njegovih najrazličnejših izrazih med različnimi izročili ali civilizacijami, in ne kot področje spora, ki more povzročiti veliko škodo in zadušiti narodni razvoj".

R. Čučes

OZNAKA SLOVENSkih ŠTUDENTOV DOMA

Zborovalci—člani in voditelji marksističnih krožkov—so koncem januarja takole označili slovenske študente:

"Udeleženci so izrazili mnenje, da je za sedanjo mlado učeo se generacijo značilno to, da njen relativno majhen del lahko zase trdi, da si je pridobil marksistični svetovni nazor, in da prevladujejo mladi intelektualci, ki svetovnega nazora nimajo izdelanega, ki sicer niso religiozni, ki pa zase ne vedo, kaj so, ali trde, da pač ravnanje po zdravi pameti in po njej usmerjajo svoje življenjsko delovanje..."

"... Poleg tega smo imeli in imamo še vedno mekaj mladincev, ki imajo idealističen pogled na svet. Pred nekaj leti je ugotovila anketa med maturanti zelo visok procent takih, ki iz prepričanja izpovedujejo religijo. Posebno na gimnazijah imamo veliko primerov, ko se iz teže po našem sodobnem, ultramodernem mladi navdušujejo za buržuazne ideologije, za neko abstraktno demokracijo, za ek-sistencialiste in quasi marksiste".

Naši razgledi, 9. februarja 1963, str. 51.

ODPOČIJ IN PRIHRANI

NA GREYHOUND VSE-KANADSKI NAČIN

Nič prestopanja meje, ne carinskih neprijenosti. Peljite se z najnovejšimi Greyhound autobusih, ki so opremljeni z zračnim hlajenjem in, toaletno sobico preko Rogers prehoda na cesti ob severni obali Superior jezera. Odpočili se boste, vse videli in prihranili denar! Stopite v stik z najbližjim zastopnikom od Greyhounda

Prepričajte se o tem, kako prihranite, če greste z Greyhoundom

MISLI OB MAJNIŠKI DEKLARACIJI..

Prav je, da se vsako leto 30. maja za trenutek ustavimo ob tem zgodovinskem trenutku. Res, zgodovinskem trenutku! Majhen narodič, komaj nekaj nad en in pol milijno duš, pravo zrnce v ogroditvi velike Evrope in prav tako majhen v družini narodov, je dne 30. maja 1917 po svojem predstavniku dr. Antonu Korošču izpovedal v obraz dotedanjim tlačiteljem: avstrijskemu dvoru, avstrijski vladi in vsem Germanom: "Ne damo se. Hočemo enakopravnost z drugimi narodi, hočemo sami odločati o svoji usodi. Zahtevamo lastno državo—iz previdnosti pred preganjanjem od strani avstrijske soldateske—je bil postavljen "avstrijski okvi".

Narod se je odzval. Vedel je, da bo ta okvir po vojni, ki je bila že izgubljena, itak propadel. Mnogoča podpisov za majniško deklaracijo! Silni val ljudske volje! Svobodni hočemo biti! Nobene nadvlade več! Dovolj smo zreli in sposobni, da sami odločamo o lastni usodi. Lastna država...! Prelepi sen. Pa so ga izmalili!

Kaj bomo mi, ki smo tako majhni. Rabimo opore, Pa je že zorela za ljudskim hrbtom, brez njegove volje megljena da strupena ideja o jugoslovanstvu. V dobri veri, da bo za Slovence tako najbolje preskrbljeno. V to idejo so verovali skoro vsi takratni voditelji: dr. Janez Ev. Krek, dr. Anton Korošec. Edini, ki je odločno povedal, da so v zmoti, je bil dr. Sušteršič. Pa je morda v izgnanstvo! On je južne brate mnogo bolje poznal kot drugi. Toda idealizem je zmagal nad realnostjo.* Majniška deklaracija, kot je bila v dobri volji in z najboljšim namenom podpisana, ni izpolnila ljudske volje. Tokrat so narod prevarili—ponovno trdim, v dobri veri—takratni vodilni slovenski politiki. Dr. Jan. Ev. Krek je umrl, predno je videl uspeh svojega "jugoslovanstva", v katerem naj bo "veliko, veliko mere demokracije". Bolje zanj! Razočaranje bi ga umorilo! Delo je dovršil dr. A. Korošec. Veliki slovenski politik, veliki poštenjak in idealist, a tokrat so ga "nadmudrili" drugi, predvsem oni v Beogradu. Srbstvo je doseglo svoj cilj, ko je bilo 1. dec. 1918 izvršeno "ujednjenje". Ta doba po razsulu Avstrije je za Slovence naravnost porazna. Res, smo se razvili. Toda ne po zaslugi Beograda in beograjskih vlad, ampak po lastni pridnosti, delavnosti in iniciativnosti. Toda vse te slovenske vrline je Beograd stalno zaviral. Šlo je proti koncu države tako daleč, da smo bili le še pleme in ni bil več daleč čas, ki bi Slovence izbrisal iz zemljevidov ter jih izenačil z enotnim nazivom "jugoslav". Ne več slovenske narodne zastave! Niti več imena slovenski narod ni bilo, niti ni smelo biti več omenjeno.

Vendar—30. maj 1917 je pomemben dogodek, zgodovinski prikaz resnične narodne volje po

samostojnosti. Okoliščine, neizkušnost ter prevelika zaupljivost južnim "bratom" so to dejstvo izmalile. 30. maj 1917 je bil prvi veliki korak iz nepomembnosti v družini narodov k uveljavljanju slovenstva v družbi ostalih evropskih narodov. Na svoji zemlji svoj gospod! To je bilo takrat geslo in to geslo je bilo vodilno skozi vso dobo takozvane "Jugoslavije" do danes. To geslo je še živo tudi danes v domovini. To pričajo zadnji protikomunistični procesi v Ljubljani, dasiravno so bile te žrtve v delu svobodnega tiska v emigraciji oklevetane kot naivni in neresni ljudje. Čast borec, ki so sledili zgodovinskemu razvoju po vsenarodni zahtevi popolne svobode v lastni državi. Sicer trpe v komunističnih zaporih, vsemu svetu pa so vendarle dali obči prikaz, da Slovenci nečajo kloniti pred srbstvom, čeprav ga emigracijski potiki raznih struj, tudi med Slovinci, ravno v tej dobi skušajo reševati in se posvetujejo, kako rešiti kraljevo Jugoslavijo. Upamo, da bo to le Sisifovo delo.

Ob proslavi 46 letnice majniške deklaracije—njih očetje so že mrtvi—naj gre naša misel v to smer, da še bolj utrdimo slovensko državno idejo. Brez lastne slovenske države, proste tujega varuštva, je vsako narodno delo nesmisel. Naravnost grobokop slovenstva pa je, kdor se še ukvarja z idejo pozitivne kake kraljeve Jugoslavije. Naj si to zapomnijo tisti Slovenci, ki so šli v Anglijo in tam sodelovali pri razgovorih o obnovitvi nekdanje Jugoslovanije.

Nič več Jugoslavije, nič več kake dinastije, ampak samo eno nam ostane v našo rešitev, in to je **SVOBODNA SLOVENSKA DRŽAVA!**

Politiki, ki se trmasto drže starih kolozovov, so doigrali. Oba velika Slovenca—dr. Jan. Ev. Krek in dr. A. Korošec bi jim danes, po tolikih žalostnih izkušnjah dala primerno lekcijo Dr. Korošec je to že naznačil kratko pred smrtjo: "Če že mora priti do vojne, si jo želim, da bi kako drugače pomagal svojemu narodu". Tisti, ki so ga takrat v Stični slišali, so ga razumeli... Sklep naj bo: *Postoterimo delo za slovensko državo!* Skušajmo to idejo čimbolj zanesti med Slovence doma Dajmo jim vedeti, da jim mi tu pomagamo, da tukaj tolačimo njihove težnje. Složnost v tej veliki, vseslovenski narodni zadevi je nujna! Preskocimo tiste majhne politike, ki še sanjajo o zlatih časih, ko so bili ministri v Beogradu. Zgodovina jih je že potisnila v ozadje, žal, da ti tega še ne slutijo.

Mirko Geratič

* Položaj ni bil tako enostaven, ker samoslovenska rešitev v tem času ni bila verjetna kljub temu, da je Wilson razglasil kot vodilo narodnostno načelo. Niti Slovaki, ki so bili mnogo bolj znani v svetu in so imeli močnejše organizacije v zamejstvu, zlasti v ZDA, niso mogli uresničiti ideala nezavisne Slovaške.

(Op. Ured.)

ZBLIŽANJE MED MOSKOVO IN VATIKANOM?

Ze pred leti je vzbudilo svetovno pozornost, ko je l'Osservatore Romano (1948) izjavil, da bi bil Vatikan pripravljen obnoviti diplomatske odnose s Sovjetsko zvezo. Temu je sledilo še več spravni gest. Sovjetski politiki so izjavili voditeljem italijanske-krščanske demokratske stranke ob njihovem obisku Moskve 1. 1960, da upajo, da bodo mogli skleniti z Vatikanom podoben koncordat kot ga imajo Poljaki. L. 1961 je Hruščev poslal papežu Sliptja. Končno je papež upoštevovala za rojstni dan. Komunisti so tudi v veliki meri poročali o papeževi socialni encikliki. Po začetnem obotavljanju so poslali Sovjeti pravoslavne opazovalce na Vatikanski cerkveni zbor in izpustili ukrajinskega metropolit Sliptja. Končno je papež sprejel v zasebni avdienci Aleksija Adžubeja, urednika Izvestij, ki je Hruščev zet.

Komentatorji so si belili glave, kako bi prav tolmačili vse te pojace. Ali gre za spremenjeno stališče Moskve, ali za spremenjeno stališče Vatikana ali ja kaj tretjega?

Otto B. Roegele, glavni urednik nemškega časopisa Rheinischer Merkur je javno izrazil nezadovoljstvo z "de facto priznanjem komunistične teorije o ko-eksistenci". Italijanski list l'Espresso je izjavil, da je šel papež "preveč na levo". Uvodnik v the Christian Century 20. marca je razložil papeževo dejanje kot tehniko "divide et impera" (Deli in zmagaj).

Najprej je treba ugotoviti, da bi vzpostavitev diplomatskih odnosov s Sovjeti ne pomenila nič posebnega. Vatikan ima diplomatske zveze z drugimi komunističnimi državami kot so Poljska, Jugoslavija, Kuba in druge. Sklenitev koncordata bi bila nekaj drugega, toda v tem primeru bi Vatikan zahteval priznanje verske svobode.

Zdi se, da je najboljši odgovor na vsa ugibanja dal posredno sv. Oče sam v zadnji okrožnici. Papež povdarja, da moramo vedno razlikovati med zmoti in osebo, ki je v zmoti. Tudi pri taki osebi obstoja še vedno možnost, da bo dobro, ki je v človeški naravi, predlo na dan. Stiki s takimi osebami in dogovori na raznih področjih vsakodnev-

nega življenja utegnejo biti povod za odkritje resnice.

Nadalje opozarja papež, da je treba razlikovati med ideološkimi sestavi in zgodovinskimi gibanji, ki imajo gospodarske, socialne, kulturne ali politične cilje. Ideologije ostanejo vedno iste, ko so enkrat formulirane, toda zgodovinska gibanja, četudi zgrajena na napačnih ideologijah, se ne morejo odtegniti spremembam, ki utegnejo biti kedaj temeljite. Razen tega vsebujejo tudi taka gibanja, v kolikor upoštevajo zahteve razuma in izražajo upravičene težnje ljudi, elemente, ki so pozitivni in ki zaslužijo odobravanje. Pod takimi razmerami, nadaljuje papež, se lahko primeri, da postane zbliznanje ali sodelovanje za kakšen praktičen namen primerno in koristno, ko je bilo poprej neumestno in neplodno.

Danes postaja vse bolj in bolj jasno, da je študij moderne fizike in ostalih naravoslovnih ved, vplival na duhove ne samo na Zapadu, marveč tudi v komunističnih državah in omajal vero v materializem, ki je sestavni del komunizma. Ta proces je že v veliki meri zaključen v socialističnih strankah Zapade, ki so se uradno odrekle materialistični filozofiji. Prav nič ni izključeno, da je ta proces postal že toliko pomemben tudi v Sovjetiji, da bi ne samo diplomatsko priznanje, marveč tudi sodelovanje na določenih področjih med Sovjeti in Vatikanom pomagalo tem silam do večje veljave in do bistvene spremembe v zgodovinskem komunizmu.

SPREMENJENA DIREKTIVA ZA KATOLIČANE?

Zdi se, da je upravičen sklep, da velja gornje navodilo za sodelovanje katoličanov z drugimi skupinami na splošno, tudi za sodelovanje s konkretnimi komunističnimi skupinami pod dvema pogojema:

- 1) predmet sodelovanja mora biti sam po sebi dober ali mora vsaj voditi do dobrega;
- 2) katoličani ne smejo v nobenem primeru sklepati kompromisov v zadevah vere in pravosti.

Oba pogoja praktično zelo ome-

jujeta možnosti sodelovanja s komunističnimi in drugimi gibanji, ki ne priznavajo naravnega prava, toda zlasti katoliški politiki bodo imeli po tej okrožnici večjo mero svobode v izbiranju poti do uresničitve narodnih in socialnih ciljev, ne da bi bili izpostavljeni nevarnosti očitka, da so komunisti ali filokomunisti. V duhu te okrožnice bo treba razumeti stavek Pijeve okrožnice o brezbožnem komunizmu (Divini Redemptoris, 58): "Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture" *kot obsodbo komunizma kot nauka, ne pa nujno tudi vsakega zgodovinskega komunističnega gibanja, ob vsakem času ker se ne more otrebti vpliva zgodovinskih sprememb.*

dreš

SEBIČNOST OVIRA POTREBNE REFORME

Pomožni nadškof v Rio de Janeiro prevz. Helder Camara je pred kratkim izjavil na televiziji, da je sebičnost mnogih bogatašev težji in nujnejši problem kot komunizem in je obenem tudi glavni razlog, zakaj "Zveza za napredek" ne rodi pravih uspehov:

"Bogataši Južne Amerike govorijo o temeljnih reformah, toda označujejo za komuniste vse, ki jih hočejo uresničiti. "Stvar je lahko razumljiva. Bogataši Južne Amerike še vedno posedujejo 80% zemlje na kontinentu; mnogokrat kontrolirajo parlament in njihova mera idealizma in vere v bodočnost je enaka višini naložb v bankah Združenih držav in Evrope... Sebičnost mnogih bogatašev in njihova zaslepljenost je mnogo resnejši in pereči problem kot sam komunizem".

50 LETNICA DNEVNIKA LE DROIT V OTTAWI

27. marca 1913 je izšla prva številka katoliškega časopisa Le Droit v Ottawi, ki se je razvil v edini katoliški dnevnik v Ontariju. Glavni namen ob ustanovitvi je bil, da bi javno zagovarjal pravice katoliškega šolstva v provinci. Za 50 letnico izhajanja se je zgodilo, da je provincialna vlada spremenila sistem podpiranja katoliških šol, ki je znatno ugodnejši kot je bil prejšnji, čeprav so ugodnosti deležne samo ljudske šole.

Eno izmed sporočil ontarijskih vladnih uslužnosti

TUKAJ JE VAŠ 1 MINUTNI PREGLED AUTOMOBILA ZA varno ŠOFIRANJE

1. ZANDJE IN USTAVLJALNE LUČI. Kazalci smeri. Pravilno delujoči.
2. VOLAN. Minimalno "obračanje" vašega volana. Ne sme biti zrahljano na sprednjem koncu.
3. OGLEDALO, KI POKAŽE VSE ODZADA J. Nezlomljeno in čisto, da pokaže cesto za nami.
4. ŠIPE. Čiste, brez nalepkov, razpok ali izgubljanju barve.
5. ČISTILCI ŠIP. Pravilno delovanje in popolno čiščenje.
6. GUME. Neobrbljene. Brez nabreklih, zarez, poškodb ali nenakomerno obrabo.
7. IZPUŠNI SESTAV. Tih in brez luken.
8. ZAVORE. Zadržati morajo enakomerno predno je pedal 1" od tal.
9. HUPA. Slišati jo morate na razdaljo 200 čevljev.
10. SPREDNJE LUČI IN SIGNALI ZA SMER. Ne smejo bleščati v oči. Morajo pravilno delovati.

Zima vpliva na avtomobil. Vožnja je varnejša in bolj razveseljiva, če je vaše vozilo v pravilnem stanju.

Podvržite vaš avto brezplačnemu in popolnemu pregledu, ki obstoja iz 38 točk še danes. Department of Transport pregledni center je na Keele Str., južno od Hwy "401"—Toronto

Če živite zunaj Toronto—dajte preiskati vaš avto tam.

ONTARIO PROVINCE OF OPPORTUNITY

DEPARTMENT OF TRANSPORT

HON. JOHN P. ROBARTS Prime Minister of Ontario

HON. JAMES AULD Minister of Transport

MATERINSKI DAN

SREČANJE Milan Pavlovič

Na celovško postajo je vozil vlak, ki je prihajal iz Beljaka. Ze tretjič sem bil na peronu. Bal sem se, da se bova zgrešila in ne bo sama vedela ne kod ne kam.

Hitim skozi podzemski dohod. Vlak je že obstal in ljudje so se vsuli iz njega. Ko pridem na vrh stopnic, je ob vlaku že vrvenje. Begam s pogledom. Oči zadenejo ob rožasto ruto, ki sem jo bil kupil v veleblagovnici v mestu onstran morja in jo poslal za božič.

En korak proti zaledju pa najdemo praelemente, ki so pristni za komunizem. Kljub iztuhtani sprostitvi gospodarstva se vendar najdejo vse odločitve na pisalnih mizah centralno dirganih strankinih organov. Udeležba delavcev na dobičku je prepuščena popolnoma mnenju predstavnikov stranke, ker zavisi preostali dobiček od vsakokratno določene višine davka.

MED BEOGRADOM IN ZAGREBOM

Avstrijski kulturno-politični tednik Die Furche prinaša 23. marca t.l. v Reportaži prispevek Wolfganga Krausa "Med Beogradom in Zagrebom". Med splošnim opisom položaja opisuje čeprav tuje - tudi naslednje stvari:

Zagreb: ...To mesto spada po izgledu nedvomno k Srednji Evropi, napravlja pa vtis nekoliko zaspasnosti, pozabljenosti in je v primeri z Beogradom kot pastorka, ki pa je naravno obiskovalcu iz Avstrije bližja. Čeprav nastaja tudi novi Zagreb kot satelitsko mesto, ima človek vtis, da porablja denar mnogo bolj skopo za Zagreb kot za Beograd, ki poseduje kot sedež osrednje vlade vrednost predstavljanja svetovni javnosti. Tudi v izloženih oknih poslovnice in prodajalnic je vidna razlika z Beogradom: V Beogradu je večja izbira, boljši in bolj svetovljanski predmeti, bolj ali manj je tam na razpolago vse, kar je možno dobiti na Zapadu, seveda po nezaljšanih cenah.

En korak proti zaledju pa najdemo praelemente, ki so pristni za komunizem. Kljub iztuhtani sprostitvi gospodarstva se vendar najdejo vse odločitve na pisalnih mizah centralno dirganih strankinih organov. Udeležba delavcev na dobičku je prepuščena popolnoma mnenju predstavnikov stranke, ker zavisi preostali dobiček od vsakokratno določene višine davka.

lefonu od enega funkcionarja do drugega. Na zgodovinsko edinstven način se je to naravnost izumetničeno zakrivanje pravega stanja, zelo umetniško diktatorično planiranje, izplačalo in se še izplačuje. Balkanska spretnost je ustvarila s formuliranjem gospodarskega in političnega modela, ki ne odgovarja resničnosti in ki ji ne more odgovarjati, mojestrovno optičnega učinka za blagohotne in hitre opazovalce Zapada...

školje se sicer vozijo v zamejstvo in po črki postave obstaja verska svoboda. Praktično pa delajo zoper Cerkev, kjer le morejo. Seveda so odpravili vse (!) verske praznike, celo božič in Veliko noč.

Ko sem bil v Beogradu, je nenadoma zmanjkalo belega kruha. Peči in slaščičarnje so se en dan preje "prostovoljno" pozadržali. Po tem vedno "prostovoljnemu načinu" napreduje "nacionaliziranje" doslej še svobodnih poklicev. Posledica, ki jo je mogoče razbrati jasno tudi iz javnih govorov in samokritike, je da so prav sedaj neposredno pred gospodarsko katastrofo... (Pred dnevi) je bilo javljeno, da se pogaja jugoslovanska vlada za nakup pšenice iz Kanale! op ur.)...

Znova in znova sem se prepričal, da vladajočemu sloju ni uspelo pridobiti prebivalstva. Branijo se na balkanski način: delajo tako malo, kolikor je le mogoče, "tahinirajo", da prihranijo moč za postransko delo, po stavbiščih in pisarnah "largirajo", kakor pravijo temu tako elegantno v Zagrebu. Nihče ne riskira ničesar, nihče si ne mara opeči jezika, vsak se skuša prerinuti skozi kolikor se da ugodno - pri tem pa si izmišljajo neštete politične šale...

K Titovemu prefinjenju, ki ga ni podcenjevati, pa spada, da uporablja stare kulise in nove zapadne kulise, da bi med njimi uredil komunizem.

ZAKAJ JE HRUŠČEV LAHKO TAKO SAMOZAVESTEN?

Komunizem si lahko privoščijo vse mogoče akrobacije v svoj politiki s teorijo dialektičnega razvoja, po kateri en korak na zaj po dveh korakih naprej še vedno pomeni zmago komunističnega končnega cilja. Tudi politika mirnega sožitja, kar po meni začasno odpušča oboževanje nemu spopadu ob intenzivni podtalni propagandi in vzbujanju se podpiranju uporov na vseh mogočih koncih zemlje v manjšem obsegu, je kaj lahko združljiva z mnogokrat ponavljanim in nič olepševanem prerokovanjem: "Mi vas bomo pokopali!"

Kar je najbolj žalostno prtem, je dejstvo, da imajo komunisti toliko zavestnih in nezavestnih pomočnikov, ki mu pomagajo urediti, da se preročanje. Najnovejši zaveznik je država Illinois, ki je uzakonila razdeljevanje protisplošnih sredstev ženskam, ki dobivajo podporo. Država si je prilastila pravico odločati, kdo sme imeti otroke. Zaenkrat je ta pravica odročena samo revčevem, toda začelo se zmagalo - in voliči niso odrekli zaupanja trenutnim oblastnikom zaradi tega dejanja.

Eden časniki je komentiral, da bi taka zakonodaja v preteklosti onemogočila rojstvo incolnata. In je gotovo zgorelo lokaz, kako slabi so vsi izgovori "družbe izobilja", da so take uredbe potrebne, ker naraščajo zdatki za dobrodelnost v nedogled. Toda tudi brez takih primerov je tako prestopanje pristojnosti države zločin, ki bo vrel ali slej maščevan z uničenjem prav tega, kar si taki ukrepi prizadevajo obraniti.

Eno znanih grozodejstev komunistične strahovlade je, da prisilijo žrtve, ki jih nameravajo "likvidirati", da si sami skoposlovom zemlje, ki vam je bila ob rojstvu dana za mater."

Da bi oba to dočakala nama, mati, dodeli Bog, Bog in Nebeška gosa, hi kateri se vam v molitvi vedno pregibljuje ustnice in Jo az vse premoalo častim, Njo, ki je Mati preganjanih.

Kako vam je mati, tam v vaši baraki, za katero vam kar naprej napovedujejo, da jo bodo podrli? Mati, najina zaveza je trdna. Najino varstvo je On, ki vodi usode narodov. Zato čeprav se morda človeško zdi nemogoče, le vztrajajte pri tem, kar ste ponavljali ob slovesu: "Videla vas bom, vse vas bom še videla. Čakala vas bom odprtih rok na pragu za bla-

ljo grob. Očitno je v naši zadnji družbi že mnogo takih je samo v zasebnem življenju, narveč celo na krmilu družbe, ki so pripravljani v svoji kratkovidnosti kopati grob sebi in svoji družbi celo predno jih bo komunizem ujeli.

3 rez skupnega programa

Lepo število let je za nami, ko se je po zaslugi zapadnih "demokratov" - Anglije in Amerike - uveljavil v Jugoslaviji krvavi ritov režim. Te države še danes a režim podpirajo in jim ni mar trpljenja zaslužnih narodov. Milijoni tečejo vsako leto v nikdar site žepu rdečih krvosovov Jugoslavije in pomagajo Titu, da obiskuje z največjastnejšo ladjo sveta "Galeb" razne države in tam utrjuje "socializem", to se pravi komunizem. Celotno orožje izvažajo v države, o katerih misli, da bodo kmalu postale sateliti Moskve. Seveda vse to na račun Amerike. Ameriški kapitalisti pa uživajo ob misli, da so Titovino navezali na Zapad.

Po tolikih letih je sedaj jasno, da nekdanji jugopolitiki še nima temu sestane 21.-24. marca v Stanted, Hampshire v Angliji. Dosedaj smo večkrat slišali od veljavko tako zvane Slov. kršč. demokracije (beri JRZ) o zvezi, ki jih imajo z bivšimi politik. Kraljeve Jugoslavije. JRZ politiki so bili celo pri kralju v Parizu in se večkrat sestajali ter razgovarjali. Pričakovali smo, da imajo vsaj nek izdani program. Pa ga verjetno nimajo, saj je bil posvet v Angliji posvečen "skupnemu programu". Poročilo pravi, da so "izdelali" sedaj osnovno skupnega demokracičnega programa".

Če vzamemo v postev dejstvo, da vse skupine, ki so bile tam zastopane, vključno slovenski del JRZ - nimajo pokazati kaj prida demokracije, lahko sklepamo, da je bilo to posvetovanje precej brezplodno in nam ne nudi nobenega dokaza resne volje uveljaviti tisto demokracijo, po kateri naj imajo narodi, ki danes po nesreči sestavljajo "Jugoslavijo", pravico odločati o svoji bodoči usodi. Po poročilih hrvatskih listov je šlo za obno-

vo kraljeve Jugoslavije. Z drugo besedo povedano: En kralj, ena centralna vlada v Beogradu v Ljubljani, Zagrebu, Skoplju pa podružnice, s katerimi bo centralna vlada srbske večine pometala po mili volji. Slovenski ministri v Ljubljani recimo, bodo pod varuštvo centralne vlade in jugopolitije. Gorje narodu, če bi se drznili povedati, da tega ne mara. V Glavnjaku z njim! Demokracija v smislu ohranitve starih strank in starih metod...

Od Slovencev sta bila tam dr. Miha Krek in pred. g. Ignac Cretnik. Naj se voditelji takozv. Slov. Kršč. demokracije zavedajo, da vodi most iz Ljubljane v Beograd preko Zagreba. Če je kdo od Hrvatov za tak le skupni jugoprogam, večina Hrvatov ni in to je treba imeti stalno pred očmi. Gradimo z dejstvi, ne pa z zastarelo preteklostjo!

Srbi zahtevajo, da jugo-konzul v Chicagu odide

Srbska Narodna odbrana je podzvela korake pri merodajnih ameriških oblasteh v Washingtonu, da označi jugo-konzul v Chicagu Vladeta B. Seliča kot "persona non grata". Prinašamo pismo Srbske Narodne Adbrane v Chicagu. Je dokaz, kake živine ima Titovina na vodilnih mestih v zamejstvu.

DR LAMBERT EHRLICH PARIŠKA MIROVNA KONFERENCA IN SLOVENC

KOROŠKO VPRAŠANJE (Nadaljevanje)

4. DELO NASE DELGACIJE DO TREJEGA SKLEPA CONSEIL DES QUATRE, 30. MAJA.

Mirovni pogoji, ki so jih velesile določile brez sodelovanja malih sil, bi se morali izročiti avstrijski delegaciji 30. maja v St. Germainu. Dne 27. maja je konferenca obvestila našo delegacijo, da se vrši en dan prej (29. maja) plenarna seja, na kateri se bodo malim silam sporčili mirovni pogoji. Na ta način naj bi se sklepi velesil pretvorili v sklepe vseh zaveznikov, da jih je potem mogoče predati Avtriji kot skupne sklepe združenih sil.

Konferenca je obenem poslala fragment načrta mirovne pogodbe in sicer Partie III, Clauses politiques, 4s epreuve z dne 27. maja. To je bilo prvo avtentično obvestilo, ki smo ga dobili o sklepih velesil glede severne meje.

Iz Clauses politiques smo oficijelno zvedela, da je za celovški bazen predvidena samo naknadna ljudska konzultacija, ne pa formalni plebiscit. Ta bazen bi toraj spadal že v Nemško Avstrijo, kajti južna meja celovškega bazena med Berntaler Kočna in Huhnerkogel je obenem tudi meja med Avstrijo in našo državo. Koroška bi bila torej izven naše države in bi nas vezala z njo samo se tanka ni naknadne konzultacije. Poleg tega je bil celovški bazen tako orisan, da bi bilo Področje, Loče, St. Jakob in Področje že definitivno prideljeni Avstriji.

Clauses politiques so se sklicevale glede točne označitve državne meje na Partie II: Frontiere de l'Autriche, ki smo jih pa dobili na ponovno zahtevo šele 29. maja.

Delegacije ja sklenila, da zav-

zame v plenarni seji odklonilno stališče. Ze 29. maja dopoldne je izročila konferenci predstavko, v kateri protestira proti Article IV Clauses politiques (Konzultacija v celovškem bazenu). Za plenarno seja pa je min. Zolger sestavil protestno izjavo, v kateri ugotavlja, da glede teritorialnih določb delegacija še ni dobila besedila; nadalje protestira proti temu, da je v Clauses politiques Celovski Bazen z označen kot del Avstrije in da je nameravana konzultacija protidemokracična ter povsem izredno sredstvo proti Slovincem.

Toda v plenarni seji 29. maja ni prišlo do meritorne razprave in se tudi vsled tega ta protest ni prebral, ker je Bratianu v imenu malih sil izjavil, da njim na podlagi fragmentov, ki so jih te dobile, ni mogoče zavzeti stališča glede načrta mirovne pogodbe. Prosil je, da naj se malim silam izroči popolno besedilo in da se jim da tudi potreben čas za pretres posameznih vprašanj.

Clemenceau je priznal opravljenost tega stališča in je preložil plenarno seja na 31. maja, seja v St. Germainu pa na 2. junija. Obljubil je tudi poslati popolno besedilo pogodbe.

V smislu te Clemenceaujeve izjave je dobila delegacija 30. maja nove 'epreuves' in sicer: Partie II (Frontiere d'Autriche) 3e epreuve, 29. V. 1919.; Partie III (Clauses politiques) 5e epreuve, 29. V. 1919.

(nadaljevanje sledi)

PROSIMO PORAVNAJE NAROČNINO ZA "SLOVENSKO DRŽAVO"!

'Dog's Cemetery', got its infamous name from the communist who hanged a stray dog at a post and put a sign there which was supposed to scare the population: 'Dog's Cemetery.'

Our organization will lodge an official memorandum to the State Department, when the investigation is completed, to demand that the Yugoslav Consul General in Chicago, Mr. Selic, be declared persona non grata and expelled from the United States.

It is our belief that a person with such a horrible record should not be tolerated in a civilized country, and if diplomatic immunity prevents us from bringing him to the regular court, he certainly should not be in the United States.

AMERICANS HELP US! THIS IS THE TIME TO TAKE THE MASK OFF TITO'S FACE.

LET US EXPEL TITO'S CONSUL SELICH - WAR CRIMINAL!

Serbian National Defence Council 19 East Pearson Street. Chicago 11, Ill. Tel: SU. 7-7277

Srbi nevošljivji. Slovenski športnik Miro Cerar, ljubljanski dijak, je znan skoro vsemu športnemu svetu. Je dvakratni evropski telovadni prvak in je bil lani izbran za "jugoslovanskega športnika 1962". Ta zavidljivi uspeh Slovence je šel na živce Srbom. Nikakor ne morejo razumeti, da je kdo prvak, če ni Srb. Zato so začeli gonjo proti njemu in go obdolžili, da je za svoje telovadne nastope prejel denar, kar je proti predpisom, ki prepovedujejo amaterjem prejemati nagrado za svoje nastope. S tem so hoteli mladega Cerarja onemogočiti doma in v ostalem svetu. Izvršni odbor Zveze za telesno kulturo Slovenije je najad srbskih časnikiarjev R. Jeremica in V. Nedeljkovica označil kot nedopustno in zahteval kaznovanje obeh poročevalcev. — Je to nov dokaz barbarstva takozvanih južnih "bratov", ki ne privoščijo drugim narodnostim v takozvani "Jugoslaviji" nobenega uspeha, četudi le samo na športnem polju.

Kardinal Bea, S.J., je dobil častni doktorat iz teologije, ki mu ga je podelila Katoliška univerza Amerike v Washingtonu.

V vseučiliški kapeli univerze v Ottawi so priredili očetje oblati, ki imajo več postojank v Afriki, slovesno sv. mašo s spremljavo afriških melodij, znanih kot Missa Kynia Ruanda, in ob spremljavi tom-tom bobničev.

Dve slepi diplomiranki bosta poučevala verouk zaostalim otrokom. Gdč. Lily Gulyeszy je slepa od rojstva in je diplomirala na Notre Dame Collegeu v Clevelandu, Ohio, v modernih jezikih, gdč. Kay Howard je 94% slepa in se pripravlja za doktorat iz zgodovine na univerzi države Pennsylvania. Obe sta na posebnem tečaju v St. John Collegeu v Clevelandu, kjer se pripravljata za pouk zaostalih otrok. Zgleda, da so ljudje, ki imajo dovolj lastnih težav, vedno preje pripravljene pomagati drugim kot pa tisti, ki uživajo vse dobroto sveta.

Sir Winston Churchill je bil deležen posebne časti: Amerikanci so ga počastili s častnim državljanstvom Združenih držav. Taka počastitev je edinstvena, ker je bil Churchill prvi, ki mu je bilo podeljeno tako odlikovanje. Kljub Churchillovemu cinizmu, ki ga je izrazil kritikom, ki niso odobrvali njegove Titu prijazne politike, češ da njegov kritik in on ne bosta živela v Jugoslaviji, bi Amerikanci storili večjo uslugo človeštvu, če bi ga bolj upoštevali med vojno (invazija na Balkanu, svrila pred kapitulacijo na Jalti in pd.) in se ne bi bili dali slepiti mitu o "good old Joe".

Metropolit kanadskih katoličanov vzhodnega obreda nadškof Hermaniuk je obiskal v Rimu katoliškega primasa Ukrajine metropolita Sliipja, ki so ga Sovjeti pred kratkim izpustili iz ječe in so mu dovolili, da je odpotoval v Rim. Nadškof Hermaniuk je izrazil mnenje, da bo igral metropolit Sliipi važno vlogo pri drugem delu Vatikanskega zbora.

STRPNOST ENAKO VAŽNA KOT RESNICA

Katoliška univerza PRO DEO v Rimu je organizirala agapo po starokrščanski navadi, ki se je udeležilo kakih 200 oseb, pripravnikov 21 verskih organizacij - protestantov, katoličanov, židov in muslimanov.

Agapi je poslal apostolski blagoslov papež Janez XXIII. Med udeleženci je bil jezuitski kardinal Avgustin Bea, načelnik vatikanskega tajništva za pospeševanje krščanskega. V svojem govoru je naglasil, da ne smemo enačiti resnice s svojo vero, marveč moramo spoštovati mnenja drugih in spoštovati njihovo pravico, da sledijo svoji vesti. "Tistim, ki ugovarjajo, češ dalaž nima pravice do obstoja, moramo odgovoriti, da je zmeta nekaj abstraktnega. Tako imenovane verske vojne preteklosti so bile zablode nerazumljene ljubezni do resnice. Začeli so jih ljudje, ki so pozabili, da človekova pravica slediti svoji vesti in zahtevati spoštovanje svoje neodvisnosti od vseh, ni nič manj važna kot resnica sama".

Katoliška CERKEV V SVETU

Papežu so izročili prvi izvod knjiga ANNUARIO PONTIFICIO za I. 1963. Knjiga vsebuje 1864 strani in vsebuje zadnje statistike po stanju 31. decembra 1962. Knjiga vsebuje poleg mnogih drugih tudi naslednje pregledne podatke:

Table with 3 columns: Year (1962, 1961, 1960), Cardinal, and Residing in titulars.

Table with 3 columns: Year (1962, 1961, 1960), Cardinal, and Residing in titulars.

TOMAŽ LOŽAR MED MLADIMI KANADSKIMI LITERATI

Studentje St. Michael's Collega v Torontu izdajajo leposlovno revijo GRYPHON. V osmem zvezku, ki je pravkar izšel, sodeluje s svojimi prispevki Slovenec Tomaž Ložar iz St. Catharinesa, Ont. Med 48 stranmi pretežno poezije so trije Tomaževi prispevki, skupno 9 strani. Tomaž je edini, ki je zastopan z več prispevki in njegova zgodba v prozi: God Is Lonely, and the Angels, Who Are Black, Play Jazz, je bila obenem s prispevkom Mariel O'Neil priznana kot najboljša v leposlovni tekmi (prozi).

Kardinal Frings iz Koelna je poslal 16 obrtnikov in inženirjev za tri leta na pomoč v gospodarsko nerazvite dežele. Nadškof Jaeger iz Paderborna pa je poslal pet duhovnikov za pet let delovat na župnije v Buenos Aires.

Katoličani Kanade so porabili skoraj 3 milijone dolarjev za pomoč katoličanom v Južni Ameriki. V Južni Ameriki deluje trenutno 1,362 Kanadčanov: 4 škofi, 372 redovnih duhovnikov, 70 svetnih duhovnikov na posodi od kanadskih škofij, 196 bratov, 574 sester, 52 članov laičnih inštitutov, 83 laičnih misijonarjev in 11 bogoslovcev.

Štiridnevno študijsko zborovanje katoličanov in protestantov v okviru Harvardске univerze, na katerem je imel tri predavanja kardinal Bea, S.J., je zaključilo s predlogom, da bi sestavili skupno besedilo sv. pisma za vse krščanske cerkve.

Avstrijski teolog Karl Rahner, ki zagovarja stališče, da je poklic laika v Cerkvi enako božji klic kot duhovniški ali redovniški in zato nič manj vreden, je dobil tovariša v ZDA. Jezuit John D. Gerken je pred kratkim izdal knjigo "Toward a Theology of the Layman", v kateri izraža svoje soglasje z Rahnerjem.

Pajež Janez XXIII je imenoval posebno komisijo, ki bo pripravljala revizijo cerkvenega zakonika. Revizija bo gotovo upoštevala delo sedanjega cerkvenega zbora in smemo pričakovati, da bodo povečani odstavki, ki urejajo položaj laikov v Cerkvi.

Vzvišena naloga" katoliškega kolegija ali univerze je iskati "brez strahu ali rezerve celotno resnico, ki jo more spoznati človeški um in jo more njegova pridnost odkriti" - tako je govoril bostonski kardinal Cushing ob prostavi 100 letnice jezuitske univerze Boston College. Slovesnosti se je udeležil tudi kardinal Bea, S.J.

Srbi na delu za onemogočenje političnega dela emigracije. Delavnost političnih emigrantov iz tako zvane "Jugoslavije" ne gre v račun jugokomunistom. Podzveli so vse korake, da bi to delo onemogočili. V Nemčiji so to delno uspeli. Na zahtevo "jugoslavskih" oblastí so nemške oblasti letos prvič prepovedale proslavo 10. aprila, katera Hrvatí po vsem svobodnem svetu slavijo kot svoj največji narodni praznik, namreč upostavitve Nezavisne Hrvatske Države 10. aprila 1941. - Razumljivo, da bo to zbudilo pri vseh Hrvatih še večji odpor.

Visoke cene - odlika komunističnega raja. Hrvatski listi poročajo o naraščanju cen. Tako n. pr. stane eno jajce v Zagrebu 100 dinarjev, a povprečna plača delavca v najboljši kategoriji znaša na uro 99 dinarjev. Torej skoro eno uro dela za eno samo jajce... Res, krasen raj na komunistični zemlji...

Zadružno tržišče v Monctonu

Co-operative Farm Service Ltd., zadruga z 2800 člani v Monctonu, New Brunswick, je zgradila novo tržno središče za 300.000\$. To je zaključek 3 letnega zadružnega dela, ki je prvotno združevalo samo kmete, danes pa vključuje tudi meščane.

Katoliški zdravnik Evrope se pripravljajo na prvi zdravniški študijski tečaj v začetku septembra 1964 v Valetti na Malti.